

REFERAT Socialudvalget 2022-25 d. 14-03-2022

Mødedato Mandag d. 14. marts 2022 kl. 19:00

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser: Fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning.....	3
Udpegning af medlemmer af Boligforum Frederiksberg.....	5
Sagsbehandlingsfrister på Socialudvalgets, Ældre- og Omsorgsudvalgets, Sundheds- og Forebyggelse.....	7
Midtvejsstatus af rammeaftalen med de almene boligorganisationer 2020-2023.....	11
Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om samarbejdet med almene boligorganisationer.....	14
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om frivillige, individualiserede tilbud.....	18
Socialudvalgets program for besøg og temadrøftelser 2022.....	22
Forelæggelse af anlægsregnskaber på socialudvalgets område 2021.....	24
Status for implementering af handleplanen for Røgfri generation.....	26
Status for implementering af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom.....	31
Bevillingsændringer som følge af nye udvalg.....	34
Lukket.....	36

Punkt 16: Meddelelser: Fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning

00.22.00-P35-133-21

Sagsfremstilling

Status på organisationstilpasning i FKRC – implementering af en sammenhængende myndighedsfunktion i Socialafdelingen

Socialafdelingen har gennem de seneste år fokuseret på at sikre, at borgere med behov for støtte fra Socialafdelingen møder én samlet myndighedsfunktion i Socialafdelingens indgange. Dette sikrer borgerne den samme kvalificerede udredning i forhold til alle sociale problemkomplekser og udarbejdelse af én sammenhængende og helhedsorienteret plan for det videre samlede og koordinerede behandlingsforløb. Samtidig overholdes ny lovgivning på socialområdet vedrørende helhedsorienteret afdækning.

Socialudvalget blev senest den 31. januar 2022 orienteret om status for organisationstilpasningen. I det følgende orienteres om tilpasningen indenfor rammerne af følgende temaer:

- Rekruttering
- Arbejdsgange
- Kompetenceudvikling
- Behandlingsgarantien
- Implementering
- Evaluering

Socialafdelingen har gennem de seneste måneder gennemført en rekrutteringsproces, idet den leder og de medarbejdere fra FKRC, der var udset til at blive overflyttet til myndighedsfunktionen valgte at forlade deres stillinger.

Rekrutteringsprocessen er nu afsluttet med udpegnings af en ny leder og ansættelsen af fem medarbejdere fordelt på følgende teams:

Team	Antal medarbejdere
Fremskudt indsats	1
Forebyggelse og afklaring	2
Midlertidige indsatser	1
Ungeenheden	1

4 medarbejdere er ansat fra den 1. marts 2022, mens medarbejderen til Ungeenheden ansættes fra den 1. april 2022. Dermed er organisationstilpasningen personalemæssigt fuldstændigt på plads. Dog er lederen af FKRC planmæssigt og i henhold til aftale gået på pension. Dette betyder, at der de kommende måneder gennemføres en rekrutteringsproces med henblik på ansættelse af ny leder. Denne rekrutteringsproces er ikke en del af organisationstilpasningen og vil derfor ikke blive afrapporteret i dette spor.

Ledelse og medarbejdere fra FKRC og myndighedsfunktionen har gennem de seneste måneder arbejdet i en række nedsatte grupper med henblik på at udarbejde relevante arbejdsgange. Disse arbejdsgange foreligger på nuværende tidspunkt på et niveau, hvor organisationen er klar til at implementere organisationstilpasningen i praksis den 1. april 2022. Der vil forventeligt i den efterfølgende driftsfase blive identificeret snitflader mellem myndig og udfører, der skal beskrives nærmere. De foreliggende arbejdsgange er dermed ikke statiske, men kan revideres og suppleres efterhånden, som de indarbejdes i organisationen.

Kompetenceudviklingen er højt prioriteret for både ledelse og de medarbejdere, der fremadrettet skal arbejde mere sammenhængende og helhedsorienteret med rådgivning og motivation til misbrugsbehandling. Alle omfattede medarbejdere har på nuværende tidspunkt været på kursus i relevant lovgivning og de mest udbredte stoffer. Det er vigtigt at fremhæve, at kompetenceudviklingen ikke er afgrænset til forberedelserne frem mod implementeringen den 1. april 2022, men er en kontinuerlig proces, hvor ledelsen løbende vurderer kompetencebehovet.

En af ambitionerne med organisationstilpasningen er netop ønsket om at gennemføre et kompetenceløft på misbrugsområdet for den samlede Socialafdeling. Ca. 35 medarbejdere i Socialafdelingens indgange får fremadrettet en opgavevaretagelse i relation til misbrug. Dette repræsenterer en markant opprioritering af misbrugsområdet. Forventeligt vil flere misbrugsproblematikker hurtigere identificeres i forbindelse med borgernes udredning, og rådgivning samt motivation af borgerne til misbrugsbehandling vil dermed hurtigere kunne igangsættes. Ambitionen forudsætter et løbende ledelsesmæssigt fokus på kompetenceniveauet.

Behandlingsgarantien overholdes fortsat på FKRC, og med organisationstilpasningen på plads, forventes garantien ikke fremadrettet at blive udfordret. Opmærksomheden skal også henledes på, at erfaringer fra København, der har gennemført en tilsvarende tilpasning, indikerer, at flere borgere fremadrettet vil søge misbrugsbehandling. Dette hænger sammen med, at flere borgere identificeres som målgruppe og vejledes og motiveres til misbrugsbehandling. Ledelsesmæssigt vil denne problemstilling blive monitoreret.

I forbindelse med den konkrete implementering den 1. april 2022 er det aftalt, at to medarbejdere fra myndighed på rådhuset udstationeres på FKRC i tre måneder. Dette skal understøtte et særligt fokus på gruppen af unge misbrugere i tilpasningsfasen og vil samtidig sikre Ungeenheden optimale rammer for at vurdere mulighederne for den kommende opgavevaretagelse i relation til den fælles kommunale ungeindsats (KUI).

Evalueringen af organisationstilpasningen er aftalt til at blive gennemført om seks måneder. Det er klart, at denne tidshorisont sætter naturlige begrænsninger for mulighederne af at måle konkrete resultater og effekter af organisationstilpasningen, idet misbrugsforløb ofte er komplekse og længerevarende. Mulige evalueringsdesign og evalueringstemaer vil blive drøftet i MED følgegruppen.

Den overordnede administrative ramme for implementeringen af organisationstilpasningen er fortsat MED følgegruppen, der samler ledelse og medarbejdere fra henholdsvis Socialafdelingens myndighedsfunktion og myndighedsfunktion og FKRC. Følgegruppen sikrer maksimal medarbejderinddragelse på alle problemstillinger i relation til organisationstilpasningen.

Endvidere skal det kort nævnes, at Kvalitetsstandarden på misbrugsområdet lovgivningsmæssigt skal revideres hvert andet år. Den kommende reviderede kvalitetsstandard forelægges Socialudvalget den 13. juni 2022. Revideringerne af kvalitetsstandarden er ikke en del af organisationstilpasningen og vil derfor blive afrapporteret i et selvstændigt spor.

Afslutningsvis kan det oplyses, at det er aftalt med Udvalgsformanden, at forvaltningen arrangerer et temamøde for Socialudvalget mandag den 14. marts 2022, hvor forvaltningen vil redegøre uddybende for baggrunden og formålet med organisationstilpasningen omkring FKRC.

Punkt 17: Udpegning af medlemmer af Boligforum Frederiksberg

03.10.00-A21-1-22

Resume

Boligforum er et samarbejde mellem Frederiksberg Kommune og de almene boligorganisationer på Frederiksberg, der blev etableret i 2013. Frederiksberg Kommunes nye udvalg skal, på baggrund af en ny politisk sammensætning, udpege nye medlemmer til Boligforum. I sagen redegøres for almene boliger på Frederiksberg samt baggrunden for etableringen af Boligforum og den politiske sammensætning.

Beslutning

Socialudvalget udpegede udvalgets formand og næstformand til at indgå i Boligforum.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til Klima- Plan og Boligudvalget og Socialudvalget, at der - foruden borgmesteren - udpeges formanden og næstformanden fra hvert af de to udvalg til at indgå i Boligforum.

Sagsfremstilling

I 2013 iværksatte forvaltningen et styrket strategisk samarbejde med de almene boligorganisationer i form af et "Boligforum" på administrativt niveau. Dette skete med udgangspunkt i Frederiksbergstrategiens mål "Vi skaber løsninger sammen", der omhandler at bringe byens ressourcer i spil via dialog og samarbejde med borgere, erhvervsliv uddannelsesinstitutioner m.fl. om udvikling af byområder, offentlig service, demonstrationsprojekter mv.

Fra januar 2015 har møderne været med politisk deltagelse bl.a. med henblik på at kunne drøfte en fælles aftale om kommunal anvisning af boliger og fleksibel udlejning. Kommunalbestyrelsen har været repræsenteret ved borgmesteren, udvalgsformændene samt endnu en repræsentant fra hvert af de to udvalg. Boligorganisationerne deltager med formanden for deres organisationsbestyrelser samt kredsformanden for BL's første Kreds. BL er de almene boligorganisationers fælles interesseorganisation, der er opdelt i 11 landskredse.

Boligforum er etableret med henblik på at understøtte dialogen og at indgå aftaler mellem Kommunalbestyrelsen og de almene boligorganisationer på Frederiksberg om strategiske planlægningstemaer.

Forretningsordenen for Boligforum er beskrevet i vedlagte "Notat vedrørende etablering af et Boligforum for samarbejde om boligstrategiske temaer mellem Frederiksberg Kommune og boligorganisationerne af 13. februar 2013", som ligger som baggrundsnotat i bilag 2.

Imellem møderne i Boligforum, som afholdes en til to gange om året, afholdes dialogmøder, forberedende møder i en administrativ styregruppe mellem forvaltningen samt boligorganisationernes forvaltningsledelse (direktører og forretningsførere). Af følgende figur fremgår de forskellige niveauer for samarbejdet mellem de almene boligorganisationer på Frederiksberg og Frederiksberg Kommune.

Rammeaftalen Fælles ansvar for den bæredygtige by

Frederiksberg Kommune har anvisningsret til 25 % af de almene boliger. Dette sker i henhold til den "Rammeaftale om byudvikling, fleksibel udlejning og kommunal anvisning 2020-2023 - Fælles ansvar for den bæredygtige by". Dette aftalegrundlag mellem de almene boligorganisationer på Frederiksberg og Frederiksberg Kommune er vedtaget af Boligforum. Den kommunale anvisning er således differentieret, så der anvises kun 11 % til de afdelinger, der er mest sårbare i forhold til den sociale balance i afdelingen. Det måles på, hvor mange borgere i afdelingen, der ikke er i arbejde eller uddannelse. Der er 22 % kommunal anvisning til afdelinger i midterkategorien, og der er 33 % kommunal anvisning til de afdelinger med den bedste sociale balance. Samtidig stilles der nogle vilkår for, hvem der kan søge de øvrige ledige boliger, ud fra reglerne om fleksibel udlejning. Det betyder f.eks., at boligsøgende til en bestemt andel af boligerne skal være i arbejde eller under uddannelse. Rammeaftalen er vedlagt som bilag 3.

Den gældende rammeaftale for perioden 2020 - 2023 (bilag 3) blev drøftet i Boligforum med politisk deltagelse den 1. oktober 2019 og blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 11. november 2019. Aftalen inkluderer et tættere samarbejde om boligsociale indsatser samt et større fokus på social balance i den kommunale anvisning. I forlængelse heraf er der foruden aftalen om anvisning og fleksibel udlejning igangsat et samarbejde om FNs Verdensmål med særligt fokus på affald og biodiversitet. I den forrige rammeaftale blev også indgået en aftale med boligorganisationerne om at levere boliger til flygtninge og hjemløse. Der blev etableret nye boliger målrettet til flygtninge på Falkoner Allé 128 (v. Ågade), i Delehusene ved Solbjerg Parkkirkegård og familieboligerne på C. F. Richs Vej. Desuden blev der iværksat et mål om at

etablere 100 nye almene familieboliger. På den baggrund arbejdes der nu med to projekter, 50 tagboliger i AABs afdeling Lindevangshave, og 20 tagboliger/ og rækkehuse i Lejerbos afdeling på Peter Graus Vej.

Tilsynet med den almene boligsektor

I 2009 vedtog den daværende regering en omfattende ændring af tilsynet med den almene boligsektor. Regelgrundlaget fremgår af "Lov om almene boliger" samt af "Bekendtgørelsen om drift af almene boliger". Det er her pålagt Kommunalbestyrelsen at varetage en "styringsdialog" mellem Frederiksberg Kommune og hver af de otte boligorganisationer, der har boliger i kommunen. Desuden fører Frederiksberg Kommune tilsyn med administrationsorganisationen DAB, der har til huse på Frederiksberg, og administrerer boliger over hele landet. Der skal afholdes et årligt dialogmøde, der skal tage udgangspunkt i en årlig styringsrapport og dokumentationspakke for boligorganisationen og de tilhørende boligafdelinger. I styringsdialogen handler dialogen blandt andet om opfølgning på rammeaftalen, nybyggeri og renovering og overordnet drift og vedligeholdelse af de almene boligafdelinger.

Tilsynet varetager også sager om støttet byggeri, nybyggeri og renovering, samt godkendelse af væsentlige forandringer (forstået som mindre renoveringer af f.eks. vinduer og tag, hvor der ikke søges kommunal støtte). Desuden behandles sager om godkendelse af huslejeværdier og låntagning uden kommunal garanti, samt løbende sager, hvor der kommer henvendelse til tilsynet fra beboere, afdelingsbestyrelser eller boligorganisationer.

Boligforum indgår således som et led i tilsynet med de almene boligorganisationer, hvor større væsentlige og strategiske spørgsmål kan drøftes.

På Frederiksberg er der otte almene boligorganisationer med 6.473 almene boliger i 2022 jf. Landsbyggefondens database, hvilket svarer til ca. 12 % af boligmassen. Det største boligselskab på Frederiksberg: Frederiksberg Forenede Boligselskaber, administreres af KAB. Boligforeningen AAB, Boligforeningen VIBO og Boligselskabet fsb har også boliger på Frederiksberg; de administrerer sig selv. Frederiksberg almennyttige boligselskab administreres af DAB, Lejerbo Frederiksberg administreres af Lejerbo Hovedselskabet, og Frederiksberg Ældreboligselskab og Danske Funktionærers Boligselskab, administreres af Domea. I bilag 1 er vedlagt en oversigt over de almene boligorganisationer på Frederiksberg.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

Forvaltningen vurderer, at samarbejdet i Boligforum understøtter en økonomisk, socialt og miljømæssig bæredygtig by. Rammeaftalerne har skabt et godt grundlag for at sikre, at den kommunale anvisning sker på en måde, hvor den sociale bæredygtighed og balance i boligområderne understøttes. Boligforum varetager en velfungerende organisering af dialogen mellem Frederiksberg Kommune og de almene boligorganisationer om at indgå aftaler, der kan bidrage til at opfylde boligorganisationernes strategiske målsætninger og Frederiksberg Kommunes strategiske mål om en bæredygtig by og boligudvikling.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Klima-, Plan- og Boligudvalget og Socialudvalget

Bilag

Bilag 1 Oversigt over almene boligorganisationer 2022

Bilag 2 punkt_22_bilag_1_bilag_1_referat_subeu_27_oktober_2014baggrundsnotat13_feb2013

Bilag 3 Rammeaftale 2020-2023 endelig_politisk godkendt 2

Punkt 18: Sagsbehandlingsfrister på Socialudvalgets, Ældre- og Omsorgsudvalgets, Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets samt Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets ansvarsområder

00.00.00-G01-42-21

Resume

Sagsbehandlingsfrister på Socialudvalgets, Ældre- og Omsorgsudvalgets, Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets samt Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets ansvarsområder blev behandlet på møde den 29. november 2021. Udvalgene udsatte med ønske om supplerende oplysninger om hhv. sagernes behandling og afgørelse, borgerinddragelse og borgerdeltagelse samt it-understøttelse af sagsbehandlingen. Sagen fremlægges nu til godkendelse med relevante justeringer.

Beslutning

Socialudvalget

1. tog redegørelsen om sagernes behandling og afgørelse, borgerinddragelse og borgerdeltagelse samt it-understøttelse af sagsbehandlingen i den supplerende sagsfremstilling til efterretning,
2. godkendte sagsbehandlingsfristerne på udvalgets område,
3. anmodede om, at forvaltningen i løbet af 2022 forelægger sag om, hvordan Frederiksberg Kommune kan arbejde endnu mere systematisk med tilbagemelding til borgerne ved ansøgninger og øvrige henvendelser, og
4. godkendte, at sagen sendes til orientering i Handicaprådet og Ældrerådet.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. tager redegørelsen om sagernes behandling og afgørelse, borgerinddragelse og borgerdeltagelse samt it-understøttelse af sagsbehandlingen i den supplerende sagsfremstilling til efterretning,
2. godkender sagsbehandlingsfristerne på udvalgets område og
3. godkender, at sagen sendes til orientering i Handicaprådet og Ældrerådet.

Sagsfremstilling

Sagsbehandlingsfrister på udvalgenes ansvarsområder blev behandlet og udsat på møde den 29. november 2021 med ønske om: ”at sagsfremstillingen suppleres med input på følgende punkter før forelæggelse i et nyt udvalg: hvordan afgøres sager, hvordan er de it-understøttet, og hvad kan borgerne selv gøre for at nedbringe sagsbehandlingstiden.”

Det er helt overordnet forvaltningen, der har ansvaret for, at sager er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at der kan træffes afgørelse. Alle sager i forvaltningen skal som udgangspunkt behandles så hurtigt som muligt.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at udsving i sagsbehandlingstiden indenfor den enkelte sagstype både kan skyldes tilfældigheder, ændringer i praksis, it-løsninger, lovændringer, konkrete og individuelle forhold i den enkelte sag, herunder for eksempel indhentelse af nødvendige lægelige oplysninger, eller at den enkelte borger har behov for fristudskyldelse i sin sag.

Forvaltningen har et øget fokus på, i god dialog og samarbejde med borgerne og eksterne samarbejdspartnere, at optimere sagsbehandlingen og derved minimere sagsbehandlingstiden i det omfang, det lader sig gøre, således at perioden fra ansøgning til afgørelse bliver så kort som mulig. Forvaltningen vil fortsætte indsatsen i forhold til at optimere sagsbehandlingen og sagsbehandlingstiden.

Det er ikke et mål i sig selv, at sagsbehandlingstiden forkortes. Før der kan træffes afgørelse i en sag, skal officialmaksimen være opfyldt. Det betyder, at en myndighed har ansvaret for, at en sag er tilstrækkeligt oplyst. I praksis betyder det for eksempel, at der skal afventes relevante lægelige oplysninger, herunder fra egen læge eller hospital. På samme måde skal alle de øvrige forvaltningsretlige regler og nødvendige sagsskridt være opfyldt, før der må træffes en afgørelse, herunder eksempelvis partshøring, besvarelse af borgers anmodning om aktindsigt mv. Dette er en vigtig del af forvaltningens arbejde med afgørelsessager.

Selvom mange sager starter med personlige henvendelser fra borgeren eller en pårørende, indløber den overvejende del af ansøgninger via selvbetjeningsløsningerne på Borger.dk. Her guides borgerne igennem ansøgningsprocessen, og der oplyses på et generelt plan om, hvilken dokumentation, der er behov for, for at forvaltningen kan træffe afgørelse i sagen.

Først når forvaltningen har modtaget ansøgningen via selvbetjeningsløsningen kan den egentlige sagsbehandling påbegyndes. Der tages herefter om nødvendigt kontakt til borgerne med henblik på individuel rådgivning, eller hvis der er behov for yderligere dokumentation til sagen. Hvis borgeren har vanskeligt ved ansøgningsprocessen eller behov mere indgående og personlig rådgivning, eller behandling af ansøgningen fordrer besigtigelse af funktionsniveau eller fysiske forhold i boligen, tilbydes endvidere hjemmebesøg.

Borgerne har i behandlingen af deres sag også selv en aktiv rolle og en forpligtelse til i samarbejde med forvaltningen at medvirke til at afklare spørgsmål, der er relevante for sagens oplysninger, herunder typisk særligt i forbindelse med oplysninger til sagen samt ved nødvendig mødeafholdelse eller partshøringer med henblik på at kvalificere en så god og hurtig behandling af borgerens ansøgning som muligt.

På tværs af de enkelte fagområder er der en bred vifte af it-fagsystemer, der understøtter kvaliteten og fremmer sagsbehandlingen og sagsbehandlingstiden på de respektive sagsområder. Understøttelse og funktioner er meget varierende afhængigt af fagområde og sagstyper, og kan være tæt knyttet op på de forskellige speciallovgivninger. Der er således både tale om generelle it-systemer, men også it-løsninger, der er meget fagspecifikke. Ligesom der udvikles supplerende it-løsninger, der skal fremme dialogen og samarbejdet med borgeren og understøtte kvaliteten i sagsbehandlingen, herunder også en minimering af sagsbehandlingstiden.

Med de samarbejds-mæssige og retssikkerhedsmæssige bindinger der er i sagsbehandlingen, kan der være eksempler, hvor øgede ressourcer til sagsbehandlingen samlet set vil kunne nedbringe sagsbehandlingstiden. Dette vil imidlertid forudsætte, at der bliver tilført yderligere sagsbehandlingsressourcer eller nedprioritering af nogle områder for at kunne opprioritere sagsbehandlingen på andre områder.

Forvaltningen vil dog fortsat have fokus på at søge at minimere sagsbehandlingstiden i det omfang, det lader sig gøre. Dette primært af hensyn til borgerne, der venter på en afgørelse i deres sag. Hurtigere sagsbehandling kan desuden i nogle sager betyde, at forvaltningen samlet set får færre sagskridt i den enkelte sag og dermed være positivt for forvaltningens ressourceforbrug.

For yderlige beskrivelse af hvordan sager afgøres, it-understøttet og hvad borgerne selv kan gøre for at nedbringe sagsbehandlingstiden henvises til bilag 3 omhandlende hhv. sagens behandling og afgørelse, borgeinddragelse og borgerdeltagelse i sagsbehandlingen samt it-understøttelse af sagsbehandlingen.

Oprindelig sagsfremstilling af 29. november 2021

Ifølge lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven) § 3, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen fastsætte frister på de enkelte sagsområder for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Borgerrådgiveren anbefaler i sin beretning for 2020 at sætte fokus på kommunens sagsbehandlingsfrister, herunder at alle sagsbehandlingsfristerne er offentliggjorte og realistiske.

Ifølge tidligere praksis forelægges forslag til justering af sagsbehandlingsfristerne for de relevante udvalg med henblik på beslutning.

Sagsbehandlingsfristerne på Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet (SSA) er senest blevet revideret og efterfølgende politisk behandlet i forbindelse med årsskiftet 2017/2018 (hhv. for SU den 27. november 2017 - pkt. 92, AUU den 27. november 2017 - pkt. 77 og ÆOU den 15. januar 2018 - pkt. 3).

For god ordens skyld bemærkes det, at nærværende sag, for så vidt angår Ældre- og Omsorgsudvalgets samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets områder, indholdsmæssigt svarer til sagsbehandlingsfrister behandlet under det tidligere Sundheds- og Omsorgsudvalg. Der er denne gang særskilt oversigt for hvert af de fire udvalg.

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 10, at forvaltningen har ansvaret for, at sager er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at der kan træffes afgørelse. Alle sager i forvaltningen skal som udgangspunkt behandles så hurtigt som muligt.

De fastsatte sagsbehandlingsfrister er inden for hvert enkelt sagsområde generelle. Det betyder, at nogle sager kan afsluttes hurtigere, men der kan også være situationer, hvor en sagsbehandlingsfrist ikke kan overholdes. Det kan for eksempel være i særligt komplekse sager, og i sager hvor der skal indhentes erklæringer fra eksterne personer eller myndigheder. Hvis det sker, at en ansøgning ikke kan færdigbehandles inden fristens udløb, skal forvaltningen give ansøgeren skriftlig besked om årsag til forsinkelsen samt oplysning om, hvornår afgørelsen kan forventes. Hvis behovet for hjælp er uopsætteligt, prioriteres og behandles ansøgningen altid inden for få dage.

Ifølge Socialministeriets vejledning til retssikkerhedsloven skal sagsbehandlingsfristerne være realistiske, således at en forventningsafstemning og gennemsigtighed opnås i forhold til borgerne. Hovedhensynet er naturligvis hensynet til borgerne, som ved fastsættelse af realistiske frister får større vished for, hvornår der kan forventes en afgørelse i sagen. Ligeledes fremmer realistiske forventninger den gode dialog og kommunikation med borgerne gennem hele sagsforløbet. Samtidig er der også et hensyn til ressourceforbruget i forvaltningen, idet realistiske frister medfører færre fristudskydelser.

Fristerne skal svare til den tid, der i praksis går med at behandle 80 til 90 pct. af den pågældende sagstype. Det fremgår endvidere af ministeriets vejledning, at der skal fastsættes frister for alle relevante sociale sagsområder, hvor der ikke er fastsat en særskilt frist i lovgivningen. Der kan fastsættes en eller flere frister for de enkelte sagsområder, og fristerne kan være ens for flere sagsområder, men der kan ikke under et fastsættes én frist for samtlige sociale sagsområder.

Det fremgår endvidere af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at fristerne skal offentliggøres, og Frederiksberg Kommune har derfor lagt en oversigt over sagsbehandlingsfrister på Socialudvalgets, Ældre- og Omsorgsudvalgets samt Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets ansvarsområder på kommunens hjemmeside.

Forvaltningen har gennemgået de offentliggjorte sagsbehandlingsfrister på Frederiksberg Kommunes hjemmeside. Gennemgangen har vist, at nogle af de angivne tidsfrister ikke længere var aktuelle, blandt andet på grund af ændret praksis eller lovgivning. Der er også kommet enkelte nye bestemmelser til, ligesom flere frister på nogle af de enkelte sagsområder ikke fremgik af den tidligere fristoversigt. Det bemærkes dog, at der de facto har været fastsat sagsbehandlingsfrister for alle sagsområder, herunder også i forhold til de bestemmelser, der ikke fremgik af tidligere fristoversigt. Forvaltningen forelægger på denne baggrund til udvalgets behandling og beslutning en opdateret oversigt over sagsbehandlingsfristerne.

Som følge af lovændringer er der kommet nye ydelsesområder til, ligesom Ankestyrelsens praksisændringer har haft betydning for, hvilke ydelser borgerne kan modtage. På den baggrund fremlægger forvaltningen en justeret oversigt med sagsbehandlingsfristerne på de enkelte områder. Opdateringen af fristerne betyder, at kommunen lever op til retssikkerhedsvejledningens krav om, at sagsbehandlingsfristerne skal være realistiske i forhold til de trin, en sagsbehandling indeholder.

Dette har medført, at enkelte sagsbehandlingsfrister er blevet forkortet, mens andre er blevet forlænget. Dette gælder for eksempel følgende ydelsesområder:

- Afgørelse om personlig assistance efter lov om kompensation til handicappede i erhverv kap. 3 og 4, tidligere 6 uger, nu foreslået 4 uger.
- Afgørelse om merudgifter efter servicelovens § 100, tidligere 10 uger, nu foreslået 12 uger.
- Afgørelse om aflastning og afløsning af ægtefælle mf. efter servicelovens § 84, tidligere 2 måneder, nu foreslået 6 uger.
- Afgørelse om praktisk hjælp efter servicelovens § 83, tidligere 2 uger, nu foreslået 3 uger.
- Afgørelse om borgerstyret personlig assistance efter servicelovens § 96, tidligere 10 uger, nu foreslået 14 uger.

Forslag til en opdatering af sagsbehandlingsfristerne fremgår af vedlagte Bilag 1: Sagsbehandlingsfrister på Socialudvalgets, Ældre- og Omsorgsudvalgets, Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets samt Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets ansvarsområder.

Nuværende sagsbehandlingsfrister offentliggjort på hjemmesiden fremgår af vedlagte Bilag 2: Sagsbehandlingsfrister på Socialudvalgets, Ældre- og Omsorgsudvalgets samt Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets området.

Ændringerne af sagsbehandlingsfrister vurderes overordnet som mindre væsentlige, og med de nye frister vil forvaltningen overholde lov om retssikkerhed og administration på de pågældende områder. Ændringerne kan ske inden for de nuværende budgetmæssige rammer.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Jævnfør sagens behandling på møde i udvalgene den 29. november 2021, hvor sagen blev udsat med ønske om supplerende oplysninger og ny mødebehandling hhv. 7. og 14. marts 2022, bemærkes det i forlængelse heraf, at selv med de nævnte samarbejds- og retssikkerhedsmæssige bindinger, kan der være eksempler, hvor øgede ressourcer til sagsbehandlingen samlet set vil kunne nedbringe sagsbehandlingstiden. Dette vil imidlertid forudsætte, at der bliver tilført

yderligere sagsbehandlingsressourcer eller nedprioritering af nogle områder for at kunne opprioritere sagsbehandlingen på andre områder.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, Socialudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget & Ældre- og Omsorgsudvalget den 29. november 2021.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget samt Ældre- og Omsorgsudvalget den 7. marts 2022 og Arbejdsmarkeds-, vækst- og uddannelsesudvalget samt Socialudvalget den 14. marts 2022.

Historik

Beslutning fra Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget_2018-21, 29. november 2021, pkt. 79:

Udvalget udsatte sagen med henblik på, at sagsfremstillingen suppleres med input på følgende punkter før forelæggelse i et nyt udvalg:

1. hvordan afgøres sager,
2. hvordan er de it-understøttet, og
3. hvad kan borgerne selv gøre for at nedbringe sagsbehandlingstiden.

Beslutning fra Ældre- og Omsorgsudvalget_2018-21, 29. november 2021, pkt. 88:

Udvalget udsatte sagen med henblik på, at sagsfremstillingen suppleres med input på følgende punkter før forelæggelse i et nyt udvalg:

1. hvordan afgøres sager,
2. hvordan er de it-understøttet, og
3. hvad kan borgerne selv gøre for at nedbringe sagsbehandlingstiden.

Beslutning fra Socialudvalget_2018-21, 29. november 2021, pkt. 88:

Udvalget udsatte sagen med henblik på, at sagsfremstillingen suppleres med input på følgende punkter før forelæggelse i et nyt udvalg:

1. hvordan afgøres sager,
2. hvordan er de it-understøttet, og
3. hvad kan borgerne selv gøre for at nedbringe sagsbehandlingstiden.

Beslutning fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalget_2018-21, 29. november 2021, pkt. 56:

Udvalget udsatte sagen med henblik på, at sagsfremstillingen suppleres med input på følgende punkter før forelæggelse i et nyt udvalg:

1. hvordan afgøres sager,
2. hvordan er de it-understøttet, og
3. hvad kan borgerne selv gøre for at nedbringe sagsbehandlingstiden.

Bilag

Bilag 1 - Samlet fristoversigt SSA - 2021 2

Bilag 2 - Offentliggjorte frister SSA - 20172018

Bilag 3 - Sagens afgørelse - Borgerdeltagelse - It-understøttelse

Punkt 19: Midtvejsstatus af rammeaftalen med de almene boligorganisationer 2020-2023

03.10.00-A00-2-20

Resume

Kommunens samarbejde med de almene boligorganisationer om kommunal anvisning m.v. er fastlagt i Rammeaftalen "Fælles ansvar for den bæredygtige by, Rammeaftale om byudvikling, fleksibel udlejning og kommunal anvisning 2020-2023". I 2. halvår 2021 er der blevet udarbejdet en midtvejsstatus for aftalen, hvilket bl.a. har vist behov for en ny opgørelsesmetode af de socioøkonomiske data, som anvendes til fordeling af kommunal anvisning. Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning

Socialudvalget

1. tog resultaterne af midtvejsevalueringen af Rammeaftalen 2020-2023 med de almene boligorganisationer til efterretning, og
2. indstiller, at det vedlagte tillæg til Rammeaftalen 2020-2023 godkendes.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og By-, Kultur og Miljøområdet indstiller, at udvalgene:

1. tager resultaterne af midtvejsevalueringen af Rammeaftalen 2020-2023 med de almene boligorganisationer til efterretning, og
2. indstiller, at det vedlagte tillæg til Rammeaftalen 2020-2023 godkendes.

Sagsfremstilling

Baggrund

Frederiksberg Kommune har siden 2015 haft et tæt samarbejde med de almene boligorganisationer om kommunal anvisning og fleksibel udlejning. I 2019 er samarbejdet yderligere udvidet til også at omfatte bl.a. boligsocialt samarbejde og samarbejde om FN's Verdensmål. Rammeaftalen mellem kommunen og boligorganisationerne for perioden 2020-2023 blev indgået i efteråret 2019 og godkendt af kommunalbestyrelsen den 11. november 2019. En midtvejsstatus for aftalen er udarbejdet i 2. halvår 2021, hvilket der bliver redegjort for i det følgende. Der henvises endvidere til dagsordenspunkt 17 - Udpægning af medlemmer af Boligforum Frederiksberg - som behandles i Socialudvalget og Klima-, Plan- og Boligudvalget den 7. marts 2022.

Kommunal anvisning og fleksibel udlejning

Kommunen har ifølge Lov om Almene Boliger, § 59, stk. 1, adgang til at anvise borgere til 25 pct. af de ledigblevne almene familieboliger i kommunen. De borgere, som opfylder kriterierne for kommunal anvisning, er i høj grad relativt udsatte borgere, som eksempelvis anvises fra et herberg eller kvindekrisecenter, og som i mange tilfælde er udenfor arbejdsmarkedet. Baggrunden for Rammeaftalen om kommunal anvisning og fleksibel udlejning er et ønske fra kommunen og boligorganisationerne om at sikre den sociale bæredygtighed i boligområderne.

I Rammeaftalen er det aftalt, at der i stedet for de ovennævnte 25 pct. kommunal anvisning tages hensyn til, hvor mange af beboerne i det enkelte boligområde, der ikke er i arbejde eller under uddannelse. Hvis andelen af personer udenfor arbejdsmarkedet/uddannelse er stor, er den kommunale anvisning lav, og omvendt. Den kommunale anvisning udgør i de førstnævnte boligafdelinger 11 pct., mens den i de mest ressourcestærke boligafdelinger er 33 pct. Derudover er der en midterkategori, hvor den kommunal anvisning er 22 pct. Kriterierne for, hvornår en boligafdeling tilhører de forskellige kategorier, er beregnet med udgangspunkt i, at andelen af boliger, der tilbydes til kommunal anvisning skal være i gennemsnit 25 pct.

I årene 2020-2021 er i gennemsnit 16 pct. af de ledige almene familieboliger modtaget til kommunal anvisning. At tallet er lavere end de 25 pct. nævnt ovenfor, skyldes først og fremmest genhusningen af en del af beboerne fra boligafdelingen Søndermarken, som har medført nogle forskydninger i flt den almindelige tilgang af boliger til kommunal anvisning.

Med fleksibel udlejning giver boligorganisationerne særlig fortrinsret til personer på boligorganisationens venteliste, som er i arbejde eller uddannelse. I Rammeaftalen er det aftalt, at i boligområder, hvor der er mange beboere udenfor arbejdsmarkedet/uddannelse, skal en større andel af boligerne udlejes efter kriterier for fleksibel udlejning end i

boligområder, hvor der er få beboere, som er udenfor arbejdsmarkedet/uddannelse. I årene 2020-2021 er 62 pct. af de boliger, som de almene boligorganisationer har udlejet på egne ventelister, udlejet efter kriterier for fleksibel udlejning.

Kommunen følger løbende op på Rammeaftalen ved at indhente data for tilknytning til arbejdsmarkedet/uddannelse. Data kommer dels fra kommunens fagsystem på arbejdsmarkedsområdet, dels, mht. antal førtidspensionister, fra Udbetaling Danmark.

I boligafdelingerne med den laveste kommunale anvisning og den største andel fleksibel udlejning var andelen af personer med tilknytning til arbejdsmarked/uddannelse øget fra 58,9 pct. i januar 2020 til 60,6 pct. i oktober 2021. I de afdelinger, hvor en større andel af beboerne havde tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse, er procentsatsen tilsvarende faldet fra 70,7 pct. til 67,8 pct. i samme periode. Dette betyder, at der sker en beskyttelse af de boligafdelinger, hvor der er relativt flest beboere uden for arbejdsmarkedet, og at boligafdelingerne med flere ressourcer stærke beboere er med til at løfte opgaven med at bosætte udsatte borgere. Dette er helt i overensstemmelse med formålet for Rammeaftalen.

Det skal bemærkes, at kommunen i de mere udsatte boligafdelinger samarbejder med de almene boligorganisationer om boligsociale indsatser. Som et led i arbejdet med en handlingsplan for fastholdelse og udvikling af Frederiksberg som en blandet by, forventes Socialudvalget i løbet af 2. kvartal 2022 forelagt en samlet Masterplan, der vil indeholde en strategi for den boligsociale indsats og samarbejdet med de almene boligorganisationer om boligsocial anvisning

Øvrige elementer i midtvejsstatus

I forbindelse med midtvejsstatus for Rammeaftalen har også aftalens øvrige elementer været drøftet på et møde i Administrativ Styregruppe for Boligforum. Drøftelsen viste opbakning til den måde, som samarbejdet er tilrettelagt på.

Dette gælder for styringsdialogen, som er kommunens tilsyn med de almene boligorganisationer. Styringsdialogen foregår dels ved årlige individuelle møder med boligorganisationerne, dels under møderne i administrativ styregruppe for Boligforum, og i politisk Boligforum. På baggrund af en dialog med de almene boligorganisationer har de individuelle styringsdialogmøder fra 2021 været tilrettelagt, så de i højere grad er mål- og aftalestyrede. Styringsdialogen er suppleret af dialogen i andre fora.

Som del af Rammeaftalen etableres et samarbejde om FN's Verdensmål med en særlig arbejdsgruppe, som har fokus på at udvikle metoder til at understøtte en effektiv håndtering af affald og øget biodiversitet i boligorganisationerne på Frederiksberg. Der er sat et mål om at reducere restaffaldsmængden med 10 pct. inden udløbet af rammeaftalen.

Endvidere er der nedsat en særlig arbejdsgruppe, som har kommenteret på Frederiksberg Kommunes procedure ved behandling af sager om væsentlige bygningsmæssige forandringer i henhold til Almenboliglovens § 28, f.eks. mindre renoveringer af tag eller vinduer.

Derudover er der i 2020 etableret et netværk for boligsocialt samarbejde, hvor fem boligorganisationer deltager, se også dagsordenspunkt 21 - Beslutningsforslag fra Balder Mørk Andersen om samarbejde med de almene boligorganisationer - som behandles på Socialudvalgets møde den 14. marts 2022.

Nyt tillæg til Rammeaftale om kommunal anvisning og fleksibel udlejning

Samtidigt med midtvejsevalueringen af Rammeaftalen er der blevet foretaget en justering af den opgørelsesmetode, der anvendes til at indhente data for beboernes tilknytning til arbejdsmarkedet/uddannelse. Disse data anvendes som nævnt ovenfor til at følge op på Rammeaftalen og som grundlag for fordelingen af kommunal anvisning og fleksibel udlejning i de individuelle udlejningsaftaler mellem kommunen og de enkelte boligorganisationer. Data omfatter dels data fra kommunens eget fagsystem på arbejdsmarkedsområdet, dels data for antal førtidspensionister i kommunen.

Indtil 2020 kunne antal førtidspensionister ikke opgøres på adresseniveau, og fordelingen af førtidspensionister på de enkelte boligafdelinger var derfor baseret på et skøn. Fra 2020 har det været muligt for kommunen at få tal fra Udbetaling Danmark for det præcise antal førtidspensionister på adresseniveau. Der kan derfor foretages en helt præcis opgørelse af antal førtidspensionister i den enkelte boligafdeling.

I den forbindelse har det vist sig, at den hidtidige opgørelsesmetode generelt set havde skønnet et for lavt antal førtidspensionister i mange af byens almene familieboligafdelinger. Dette betyder, at der under et er en større andel af beboere i almene familieboligafdelinger, som er udenfor arbejdsmarked/uddannelse, end den tidligere opgørelse viste. Da fordelingen af anvisning og fleksibel udlejning til den enkelte boligafdelinger, som ovenfor nævnt, er koblet til andel af beboere udenfor arbejdsmarkedet/uddannelse, er kriterierne for denne fordeling blevet ændret. Dette er beskrevet i det vedlagte tillæg til Rammeaftalen, som er udarbejdet i samarbejde med de almene boligorganisationer, og som forelægges til Socialudvalgets godkendelse (bilag 1). Endvidere er vedlagt den nye opgørelse af andel beboere tilknyttet arbejdsmarkedet/uddannelse og de heraf følgende procenter for kommunal anvisning (bilag 2).

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget og Klima-, Plan- og Boligudvalget d. 14 marts 2022

Magistraten d. 28. marts 2022

Kommunalbestyrelsen d. 25. april 2022

Bilag

Bilag 1: Tillæg til Rammeaftale

Bilag 2 Udd og arbmarkedstilknytning

Punkt 20: Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om samarbejdet med almene boligorganisationer

03.10.04-G01-6-19

Resume

Rådmand Balder Mørk Andersen har stillet forslag om, at Frederiksberg Kommune i samråd med de almene boligorganisationer iværksætter tiltag til forbedringer i samarbejdet om udsatte borgere. Ved Magistratens behandling af sagen d. 13. september 2021 blev sagen sendt retur til fornyet behandling i Socialudvalget. Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning

Socialudvalget

1. indstiller, at beslutningsforslaget om etablering af tværgående samarbejde på tværs af SSA-området ikke tiltrædes, idet et sådant samarbejde allerede er etableret og under udbygning, også i forhold til de almene boligorganisationer, og
2. tog SSA-områdets arbejde med at udbygge det tværgående samarbejde i forvaltningen og samarbejdet med boligorganisationerne om anvisning og om den boligsociale indsats til efterretning.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. indstiller, at beslutningsforslaget om etablering af tværgående samarbejde på tværs af SSA-området ikke tiltrædes, idet et sådant samarbejde allerede er etableret og under udbygning, også i forhold til de almene boligorganisationer, og
2. tager SSA-områdets arbejde med at udbygge det tværgående samarbejde i forvaltningen og samarbejdet med boligorganisationerne om anvisning og om den boligsociale indsats til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagen blev på Magistratens møde d. 13. september 2021 (dagsordenspunkt 359) sendt retur til fornyet drøftelse i socialudvalget.

Forvaltningen har følgende supplerende oplysninger om samarbejdet med de almene boligorganisationer til opdatering af nedenstående sagsfremstilling:

Masterplan/strategi for den boligsociale indsats m.v.

Som det nævnes i det nedenstående, skal der senest i 2022 skal forelægges et forslag til en samlet plan for den boligsociale indsats fra 2023 og frem. Planen vil bl.a. indeholde en ny strategi for et oplæg til drøftelse vedr. den fortsatte udvikling, herunder behovet for en ny strategi for en mere målrettet og prioriteret boligsocial indsats fra 2023.

Den ovennævnte strategi for den boligsociale indsats bliver en del af en samlet Masterplan, som derudover også vil omhandle den boligsociale anvisning, samarbejdet med de almene boligorganisationer og andre områder, som har fælles snitflader med den boligsociale indsats, og som p.t. ikke er beskrevet i en selvstændig strategi. Masterplanen vil på den måde supplere den Sociale Masterplan og lægge sig op ad de forskellige øvrige politikker, herunder Udsattepolitikken, Ældre- og Handicappolitikken m.v.

Masterplanen vil i løbet af foråret blive drøftet med bl.a. de almene boligorganisationer og forventes forelagt Socialudvalget i 2. kvartal 2022.

Den boligsociale indsats, herunder det boligsociale netværkssamarbejde

Som nævnt i det nedenstående er størstedelen af de borgere, som får en kommunalt anvist bolig, meget socialt udsatte og med et vist behov for støtte efter flytning til egen bolig. Det betyder, at der i de almene boligområder i kommunen bor relativt mange udsatte borgere. Sammen med de individrettede kommunale indsatser, er den boligsociale indsats med til at forebygge utryghed i de almene boligområder. Indsatserne tilrettelægges med udgangspunkt i en ambition om, at Frederiksberg er en by uden parallelsamfund, utryghed og marginalisering. Den boligsociale indsats medvirker til sikring af trygheden ved fx morgencafe for skolebørn, lømpepengejobs for unge, styrkelse af forældrekompetencer og brobygning til kommunens arbejdsmarkedsindsatser for voksne.

I det boligsociale netværkssamarbejde med de almene boligorganisationer, som blev lanceret i 1. kvartal 2020, mødes kommunens boligsociale indsats med repræsentanter for de almene boligorganisationers boligsociale indsatser. Dette inkluderer repræsentanter for de boligorganisationer, hvor der ikke er en selvstændig boligsociale indsats i boligafdelingerne på Frederiksberg. Formålet med samarbejdet er, som også nævnt nedenfor, at kunne identificere behov og tilbyde kommunale boligsociale ressourcer, inkl. at kunne inddrage borgere, der bor i disse boligafdelinger, i de tværgående boligsociale aktiviteter. Et eksempel er morgencafeen for skolebørn, hvor der er et tæt samarbejde med Lindevangsskolen, og hvor børnene også kommer fra boligafdelinger uden boligsocial indsats.

Det skal endvidere nævnes, at den boligsociale indsats, udover samarbejdet på tværs med boligorganisationerne, også søger at fremme og lette boligorganisationernes dialog med andre dele af forvaltningen, hvor den boligsociale indsats har et tæt samarbejde på tværs af SSA-området med Socialafdelingen, Jobcenteret og Ungecenteret, Center for Integration, Sundhedscenteret samt i øvrigt med Børn- og Ungeområdet. Såvel konkrete som generelle problemer kan dermed hurtigere nå en løsning.

Oprindelig sagsfremstilling, Magistraten d. 13. september 2021:

Kommunalbestyrelsen oversendte den 19. april 2021 følgende forslag fra rådmand Balder Mørk Andersen om samarbejdet med almene boligorganisationer

"SF foreslår, at Frederiksberg Kommune i samråd med de almene boligorganisationer iværksætter passende tiltag til forbedringer i samarbejdet om udsatte borgere.

Begrundelse:

De almene boligorganisationer løfter en væsentlig samfundsopgave i forhold til at hjælpe med at stille boliger til rådighed for udsatte borgere, heriblandt mennesker med psykiske problemer og/eller misbrugsproblemer eller som på anden vis har et liv med udfordringer.

Som kommune skylder vi de almene boligorganisationer at være klar til at reagere konsekvent og passende, når de henvender sig med bekymringer i specifikke sager. Det være sig både i situationer om kommunalt anviste borgere i enten familie eller ældre- og handicapboliger, særbolig/udslusningsbolig efter Almenboliglovens § 63 eller helt generelt i forbindelse med udsætningstruede borgere.

En enkelt beboer der optræder utryghedsskabende eller ikke efterlever en husorden kan være en stor belastning for naboer, en hel opgang eller afdeling.

Især i tilfælde hvor kommunen anvisningsmæssigt eller støttemæssigt er eller tidligere har været involveret, eksempelvis via en støttekontaktperson eller hjemmehjælp, bør der sikres regelmæssig opfølgning på beboerens trivsel, således at det ikke bare overlades til de almene boligorganisationer (og de boligsociale medarbejdere) at sikre, at tingene fungerer til glæde for alle parter.

SF ser meget gerne et tværgående samarbejde, der involverer medarbejdere, som i forvejen har kontakt til de pågældende borgergrupper, på tværs af særligt SSA-området."

Forvaltningens bemærkninger:

Tværgående samarbejde om anvisning og trivsel

Frederiksberg Kommune har siden 2015 haft et tæt samarbejde med de almene boligorganisationer i kommunen og BL - Danmarks almene boliger's 1. kreds. For perioden 2016-2019 indgik parterne en Rammeaftale for socialt bæredygtig by, hvor der bl.a. blev indført en model for differentieret kommunal anvisning, hvor beboernes tilknytning til arbejdsmarked og uddannelse anvendes som en socioøkonomisk indikator. I boligafdelinger med en relativt stor andel beboere udenfor arbejdsmarked/uddannelse anviser kommunen få borgere (11% af de ledigblevne boliger), mens der i boligafdelinger med en relativt lille andel af beboere udenfor arbejdsmarked/uddannelse anvises flere (33% af de ledigblevne boliger). Rammeaftalen blev fornyet og dens formål udbygget for perioden 2020-2023, bl.a. er der i den nye rammeaftale et styrket fokus på den boligsociale dimension i samarbejdet og et tættere samarbejde om kommunal anvisning. Det er aftalt, at der i 3. kvartal 2021 gennemføres en midtvejsevaluering af Rammeaftalen 2020-2023. Evalueringen forventes forelagt for Socialudvalget i 4. kvartal 2021 og vil også blive præsenteret for Boligforums næste møde i begyndelsen af 2022.

På baggrund af Rammeaftalen 2020-2023 - og jf Socialudvalgets beslutning d. 30. november 2020 (dagsordenspunkt 90) - har kommunen fra 2021 igangsat et netværkssamarbejde med boligorganisationerne med deltagelse af kommunens boligsociale indsats og boligsociale ledere/koordinatorer fra de interesserede boligorganisationer. Formålet med netværkssamarbejdet er bl.a. at kunne tilbyde en midlertidig, kommunal boligsocial indsats i de boligafdelinger, hvor der ikke er en fast tilknyttet boligsocial medarbejder. Den boligsociale indsats vil endvidere styrke samarbejde med kommunens støtte- og kontaktpersonordning med henblik på at kunne bidrage til den generelle trivsel i boligafdelingerne.

Spørgsmålene om kommunens anvisning af udsatte borgere og boligorganisationernes henvendelser til kommunen ved bekymring for en beboer blev rejst på Boligforums møde d. 22. april 2021 på baggrund af en konkret sag i en boligafdeling. Det blev på mødet konkluderet, at samarbejdet mellem kommunen og boligorganisationerne generelt fungerer godt, og at boligorganisationerne er tilfredse med mulighederne for at kontakte kommunen i sådanne sager. Derudover har spørgsmålene været drøftet i det boligsociale netværks møder i foråret 2021 og drøftes også ved de årlige styringsdialogmøder mellem de almene boligorganisationer og kommunen. Endvidere har en tidligere nedsat arbejdsgruppe med repræsentanter fra boligorganisationer og forvaltningen også drøftet dette. Det er derfor forvaltningens vurdering, at det allerede etablerede tværgående samarbejde, både internt i forvaltningen og mellem kommunen og boligorganisationerne, udgør en god ramme for et styrket samarbejde om de nævnte problemstillinger.

I forbindelse med budget 2020-21 blev det besluttet, at der senest i 2022 skal forelægges et oplæg til drøftelse vedr. den fortsatte udvikling herunder behovet for en ny strategi for en mere målrettet og prioriteret boligsocial indsats fra 2023. Det forventes, at den kommende boligsociale strategi og handleplan også vil inkludere en videreudvikling af både det tværgående kommunale samarbejde og samarbejdet med boligorganisationerne om de boligsociale indsatser, som også nævnt i ovennævnte forelæggelse til Socialudvalget d. 30. november 2020.

Boliganvisning og henvendelser fra boligorganisationerne

Med udgangspunkt i Rammeaftalen 2020-2023, og som nævnt ovenfor, arbejder forvaltningen også med at yderligere målrette og fintune anvisningen, således at konflikter mellem beboere undgås, fx ved at undlade at anvise flere socialt udsatte borgere til samme opgang.

Det skal dog understreges, at når kommunen anviser en borger til en bolig, er det ud fra en samlet vurdering af, at den pågældende kan bo selvstændigt, evt. med støtte. De borgere, som kan modtage en kommunalt anvist bolig, er dog meget socialt udsatte, og der kan derfor opstå behov for yderligere støtte, ligesom der også for hidtil ressourcestærke borgere kan opstå behov for støtte i hjemmet pga. fysisk eller psykisk sygdom.

Når en boligorganisation henvender sig til forvaltningen pga. bekymringer for en beboer, vil Socialafdelingen hurtigst muligt tage kontakt til borgeren og undersøge behovet for støtte i hverdagen eller til specifikke situationer. I nogle tilfælde kan der ikke etableres kontakt til borgeren, eller borgeren afslår tilbud om støtte fra kommunen, og boligorganisationen må da anvende sine almindelige procedurer for husordensklager.

Det skal understreges, at kommunen ikke kan intervenere overfor en borger i borgerens eget hjem, såfremt borgeren ikke ønsker dette. Naboer kan kontakte politiet, hvis de oplever gener, trusler eller formoder, at borgeren er til fare for sig selv eller andre.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 23. august 2021

Magistraten den 13. september 2021

Socialudvalget d. 14. marts 2022

Magistraten d. 28. marts 2022

Kommunalbestyrelsen den 25. april 2022

Historik

Indstilling 23. august 2021, pkt. 61:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. indstiller, at beslutningsforslaget om etablering af tværgående samarbejde på tværs af SSA-området ikke tiltrædes, idet et sådant samarbejde allerede er etableret og under udbygning, også i forhold til de almene boligorganisationer, og
2. tager SSA-områdets arbejde med at udbygge det tværgående samarbejde i forvaltningen og samarbejdet med boligorganisationerne om anvisning og om den boligsociale indsats til efterretning.

Beslutning fra Socialudvalget_2018-21, 23. august 2021, pkt. 61:

Et flertal i Socialudvalget (Flemming Brank, Helle Sjelle, Fasaël Rehman og Merete Winther Hildebrandt) indstiller, at beslutningsforslaget om etablering af tværgående samarbejde på tværs af SSA-området ikke tiltrædes, idet et sådant

samarbejde allerede er etableret og under udbygning, også i forhold til de almene boligorganisationer.

Et mindretal i Socialudvalget (Gunvor Wibroe, David Munis Zepernick og Anja Lundtoft) tog forbehold.

Socialudvalget tog SSA-områdets arbejde med at udbygge det tværgående samarbejde i forvaltningen og samarbejdet med boligorganisationerne om anvisning og om den boligsociale indsats til efterretning.

Indstilling 13. september 2021, pkt. 359:

Et flertal i Socialudvalget (Flemming Brank, Helle Sjelle, Fasael Rehman og Merete Winther Hildebrandt) indstiller, at beslutningsforslaget om etablering af tværgående samarbejde på tværs af SSA-området ikke tiltrædes, idet et sådant samarbejde allerede er etableret og under udbygning, også i forhold til de almene boligorganisationer.

Et mindretal i Socialudvalget (Gunvor Wibroe, David Munis Zepernick og Anja Lundtoft) tog forbehold.

Socialudvalget tog SSA-områdets arbejde med at udbygge det tværgående samarbejde i forvaltningen og samarbejdet med boligorganisationerne om anvisning og om den boligsociale indsats til efterretning.

Beslutning fra Magistraten_2018-21, 13. september 2021, pkt. 359:

Magistraten sendte sagen retur til Socialudvalget efter drøftelse.

Punkt 21: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om frivillige, individualiserede specialundervisningsforløb til personer med autisme og/eller ADHD

27.00.00-G01-476-21

Resume

Sagen omhandler et beslutningsforslag fra kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om specialundervisningsforløb til personer med autisme og/eller ADHD. Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning

Socialudvalget udsatte sagen efter drøftelse, idet forvaltningen frem til næste behandling undersøger muligheden for fondsfinansiering og inddragelse af frivillige organisationer.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet (a) de efterspurgte initiativer om frivillige, individualiserede specialundervisningsforløb til alle borgere, som udskrives fra psykiatrisk afdeling med autisme og/eller ADHD, vil betyde en betydelig merudgift på Socialudvalgets område, og idet (b) forvaltningen på det foreliggende grundlag og kendskab til denne type forløb og deres effekter ikke kan anbefale, at midlerne omprioriteres inden for Socialudvalgets område.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg fremsatte den 6. december 2021 (punkt 382) følgende forslag for Kommunalbestyrelsen:

"Alle skal have en chance for at bidrage og være en del af fællesskabet. Derfor foreslås det, at Frederiksberg Kommune indfører frivillige, individualiserede specialundervisningsforløb til unge og voksne med autisme og/eller ADHD, som er blevet udskrevet fra psykiatrisk regi. Forløbene skal foregå over en række måneder, hvor borgerne møder op mindst én gang om ugen. Pårørende kan også deltage, såfremt dette ønskes. Der skal herefter tilrettelægges en række centrale fokuspunkter i samarbejde med den enkelte borger, som undervisningsforløbet tager udgangspunkt i. Forløbene har til hensigt at styrke borgernes selvstændighed, hjælpe dem med at strukturere deres hverdag, rådgive dem om at komme i beskæftigelse og øge deres trivsel.

Begrundelse

Mange patienter med autisme og ADHD oplever en manglende overgang mellem psykiatri og det støttende kommunale regi. Især patienter, som har været indlagt i en længere periode, kan have svært at tilvænne sig en almindelig hverdag efter udskrivelse. Derudover er der et højt antal psykiatriske patienter, som står uden beskæftigelse. Derfor tilbyder Herning Kommune frivillige undervisningsforløb til borgere med autisme og/eller ADHD, efter de er blevet udskrevet fra psykiatrien. En projektundersøgelse fra 2019 illustrerede, at 20 ud af 31 deltagere stod uden nogen form for beskæftigelse, før undervisningsforløbet startede. Efter forløbet stod kun otte deltagere uden beskæftigelse (i ét tilfælde pga. graviditet). Desuden havde deltagerne enstemmigt en oplevelse af øget trivsel efter forløbet. Det ønskes, at Frederiksberg Kommune indfører et lignende frivilligt tilbud, som udarbejdes af et team med specialiseret viden inden for autismespektrumforstyrrelser og ADHD samt øvrige, relevante personer, heriblandt mennesker med autisme og ADHD, samt pårørende hertil. Dette er en yderst udsat målgruppe, som skal have den bedst mulige hjælp efter psykiatrisk ophold, så vi kan mindske risikoen for svingdørspatienter og styrke den tillidsfulde relation mellem borgeren og kommunalt regi."

Beslutningsforslaget blev oversendt til Socialudvalget.

Forvaltningens bemærkninger:

Frederiksberg Kommune har ikke et tilbud som beskrevet i beslutningsforslaget, dvs. "individualiserede specialundervisningsforløb til unge og voksne med autisme og/eller ADHD, som er blevet udskrevet fra psykiatrisk regi".

Hvis borgeren bliver udskrevet fra psykiatrien og samtidig modtager støtte fra Socialafdelingen i form af fx socialpædagogisk støtte, aktivitets- og samværstilbud, botilbud osv., vil borgeren typisk modtage den beskrevne støtte i dette tilbud. Nogle af borgerne vil evt. også kunne få lignende støtte efter arbejdsmarkedslovgivningen. Hvis ikke borgeren modtager samtidige tilbud fra Socialafdelingen, vil borgeren typisk ikke modtage denne støtte. Støtten vil kunne søges efter lovgivningen – lov om specialundervisning til voksne – men vil så være afhængig af en konkret individuel vurdering.

Hvis det skal være en ret (i modsætning til en konkret individuel vurdering), at modtage ”individualiserede specialundervisningsforløb til unge og voksne med autisme og/eller ADHD, som er blevet udskrevet fra psykiatrisk regi” vil der være behov for, at oprette dette tilbud og dermed øge udgifterne på det specialiserede socialområde for voksne, hvor der allerede forventes et betydeligt økonomisk merforbrug i 2022. Udgiften til denne opgaveløsning forventes at ligge på i størrelsesordenen 850.000 kr. årligt.

1. Tilbud og indsatser til borgere med ADHD og Autismespektrumforstyrrelser på Frederiksberg
Indledningsvist redegøres for lovgrundlaget til bevilling af indsatser til borgere med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser. Herefter redegøres for, hvordan der arbejdes integreret på psykiatriområdet i Frederiksberg Kommune samt for den relevante tilbudsvifte til borgere med psykiske funktionsnedsættelser herunder borgere med autismespektrumforstyrrelser (ASF) og/eller ADHD. Dernæst redegøres for "Herningmodellen".

Lovgrundlag

Bevilling af hjælp til at kompensere fysisk og psykisk funktionsnedsættelse til den enkelte borger er grundlæggende reguleret af lovgivningen, dvs. særligt lov om social service (serviceloven) og sundhedsloven. Herudover danner Sundhedsaftalen for 2019 – 2023 om voksne borgere med psykisk sygdom og tilhørende samarbejdsaftaler grundlaget for det konkrete samarbejde mellem kommuner og psykiatriske centre i Region Hovedstaden om voksne borgere med psykisk sygdom, der har brug for en indsats fra flere forskellige sektorer.

For så vidt angår forslaget om specialundervisningsforløb til borgere med ASF og/eller ADHD skal det bemærkes, at det kan være relevant at anvise tilbud, der er reguleret af lov om specialundervisning for voksne eller ift. til unge under 25 år med særlige behov anvise tilbud efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (STU).

I de tilfælde, hvor en borger har en aktiv sag i jobcenteret, vil bevilling af beskæftigelsesrettet hjælp og støtte være reguleret efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Samarbejde og indsatser til borgere med autisme og/eller ADHD

Frederiksberg Kommune har et historisk godt og tæt samarbejde med behandlingspsykiatrien, som er bundet op på Samarbejdsaftalen for voksne borgere med psykisk sygdom. Det bemærkes, at samarbejdsaftalen pt. er under revision, så den kommer til at matche den gældende Sundhedsaftale for 2019-2023.

Frederiksberg Kommunes indsatser til målgruppen for beslutningsforslaget tager udgangspunkt i den gældende lovgivning og Sundhedsaftalen og bygger på principperne og værdierne i Frederiksberg Kommunes Udsattepolitik 2019-2022 (Kommunalbestyrelsen den 28. august 2019, pkt. 15) og Handicappolitik 2019-2022 (Kommunalbestyrelsen den 27. august 2018, pkt. 175.)

Samarbejdsformen ift. målgruppen

Socialafdelingen i Frederiksberg Kommune arbejder integreret på psykiatriområdet og i et forpligtende partnerskab med regionen. Det interne arbejde i kommunen har til hensigt at skabe helhed og sammenhæng for borgeren. Det skal bemærkes, at et samarbejde mellem kommune og region i borgerens sag, forudsætter borgerens samtykke.

Det tværsektorielle samarbejde mellem kommune og region skal sikre et sammenhængende forløb, hvor borgerens behov for relevante indsatser, der kan iværksættes under og efter indlæggelsen i psykiatrisk regi, bliver afdækket. De vigtigste redskaber, der arbejdes med, er:

- Fremskudt indsats fra Frederiksberg Kommune i regionen
- Fremskudt indsats fra regionen på Frederiksberg Kommunens botilbud
- Fremskudt indsats fra regionen på gadeplansniveau

Der arbejdes fremskudt med borgerne, hvor de er, og der tænkes i fællesskab og koordination. Når en borger indskrives på psykiatrisk afdeling, får de modtagende socialrådgivere besked og besøger borgeren på afdelingen. Det betyder, at sagsbehandler og borger allerede under indlæggelsen kan begynde at planlægge, hvilke behov for hjælp og støtte borgeren kan have ved og efter udskrivelse, så borgeren oplever sammenhæng i indsatserne og får den rette hjælp og støtte. Det kan fx være støtte til at opnå øget trivsel og selvstændighed, hjælp til at strukturere hverdagen, eller rådgivning der kan understøtte borgerens muligheder for at komme i/eller fastholde beskæftigelse eller uddannelse.

Konkrete indsatser og tilbud til målgruppen

I Frederiksberg Kommune findes en række tilbud, som borgere med psykiske vanskeligheder, der udskrives fra psykiatrisk afdeling, kan henvises til. Herunder borgere med ASF og/eller ADHD. Hjælpen har et rehabiliterende sigte og tager udgangspunkt i, at det giver den største frihed og livskvalitet for den enkelte at kunne klare sig selv.

- En central indsats er netværksmødet, der har fokus på fælles indsatser, fælles sprog og fælles løsninger. Ved udskrivelse fra psykiatrisk afdeling indkaldes til et netværksmøde med borgeren og minimum én repræsentant fra henholdsvis kommune og behandlings-psykiatri. Der foretages altid en konkret og individuel vurdering af borgerens rehabiliteringsbehov med inddragelse af forskellige relevante faglige vinkler. Det betyder, at hjælp og støtte til borgere, der er udskrevet fra psykiatrien, tilrettelægges ud fra en konkret, tværfaglig og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. Der er mulighed for opfølgende netværksmøder.
- Andre centrale indsatser til borgere med betydelige psykiske funktionsnedsættelser, herunder borgere med ADHD og ASF, der er udskrevet fra psykiatrien kan være:
  - Indsatser der tager udgangspunkt i den enkeltes ressourcer og fokus på progression
  - Tilbud om rådgivning og vejledning
  - Tilbud om bostøtte (hjemmevejleder/støtte-kontaktperson) i eget hjem
  - Botilbud med personalestøtte (midlertidigt eller længerevarende)
  - Beskyttet værksted/beskæftigelse
  - Aktivitets- og samværstilbud, herunder væresteder og klubber
  - Specialundervisning og særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse
  - Arbejdsmarkedsrettede indsatser via jobcenteret
  - Støtte fra netværk og civilsamfundets ressourcer (§18)
- Center for Specialundervisning til Voksne: Frederiksberg Kommune samarbejder med CSV - Center for Specialundervisning til Voksne vedrørende særlig tilrettelagt specialundervisning. CSV har bl.a. særligt tilrettelagte forløb for borgere med ADHD og ADD samt til borgere med ASF. Special-undervisningstilbuddene tager udgangspunkt i deltagernes specifikke behov og udfordringer ift. deres diagnose og indeholder fx psykoedukation, hjælp til at få struktur på hverdagen mv. Borgerne kan henvises fra mange forskellige instanser, eller de kan selv henvende sig til at blive visiteret til et undervisningsforløb. Efter visitation indkalder CSV borgeren til en udrednings samtale, hvor der er mulighed for at tilrettelægge et individuelt forløb eller et gruppeforløb. De individuelle forløb er typisk 10 – 15 timer og gruppeforløbene er 2 x 15 timer.
- Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU): Unge under 25 år med særlige behov kan henvises til en Særligt tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU). STU har eksplicit borgere med ADHD og ASF i deres målgruppe for uddannelsen. Dette gælder også borgere med ADHD/ADD og ASF-diagnoser, der har været indlagt i psykiatrisk regi.
- Udskrivningskoordinator/-mentor: Borgere, der er omfattet af målgrupperne i LAB § 6, og som er indlagt på grund af psykiske lidelser, har ret til at få støtte af en udskrivningskoordinator, som er en mentor med særlige kompetencer, i forbindelse med udskrivningen. Mentorstøtte kan tilbydes op til 3 måneder forud for udskrivelsen, og indtil borgeren har opnået en stabil og struktureret hverdag. Borgeren har ret til mentorstøtte i 6 måneder i alt. Mentoren skal hjælpe borgeren med at koordinere og genetablere et normalt hverdagsliv med bolig, familie, økonomi, netværk og arbejde. Dette skal ske igennem en tidlig afklaring af borgerens ønsker, ressourcer og muligheder samt ved inddragelse af kommunen og efter behov regionen. Forløbet bør indledes med et møde mellem den indlagte borger, mentoren og kommunen m.v. Det kan også være relevant at inddrage hospitalet eller egen læge.

I Frederiksberg Kommune er der løbende 5-10 borgerforløb med udskrivningsmentor hos F86 – Afklaring og beskæftigelse. Udskrivningsmentoren hjælper og støtter borgerens recovery og har et rehabiliterende sigte. Ud af 30 gennemførte udskrivnings-mentorforløb (2020-21) var 2 borgere indenfor målgruppen med hhv. ADHD og ASF, og ét forløb hvor der var mistanke om en underliggende ASF.

2. "Model Herning Kommune" på Frederiksberg

Beslutningsforslaget om frivillig, individualiseret specialundervisning i Herning Kommune går et skridt videre end de tilbud, der er indeholdt i Frederiksberg Kommunes tilbudsvifte beskrevet i afsnit 1 ovenfor. Det hænger sammen med, at alle borgere med ASF og/eller ADHD, der er udskrevet fra psykiatrien, i Herning-modellen får tilbudt et frivilligt, individuelt specialundervisningsforløb, herunder med tilbud om pårørendedeltagelse. Dette er ikke fast praksis i

Frederiksberg Kommune. Undervisningsforløbene i Herning er primært 1-1, og temaerne er primært psyko-edukation og mestring af hverdagen. Undervisningen varetages af en psykiatrisk sygeplejerske. Nogle borgere tilbydes endvidere neuropsykologisk undersøgelse og konsulentbistand ved neuropsykolog, som en del af forløbet. I Herning Kommune/Center for Kommunikation er der løbende 20 borgere i forløb, og der er pt. 30 borgere på venteliste. Det er forvaltningens vurdering, at borgere fra målgruppen for beslutningsforslaget og "Herningmodellen" typisk ikke er så belastede, at de kan beskrives med betydelig nedsat psykisk funktionsevne. De vil derfor ikke have behov for hjælp, omsorg og støtte efter serviceloven, som de sociale tilbud, der er listet under lovgrundlag ovenfor. Hvis borgerne har betydelig nedsat psykisk funktionsevne, vil de være dækket ind af Frederiksberg Kommunes tilbudsvifte som beskrevet. Borgere fra målgruppen for beslutningsforslaget vil være mindre belastede og dermed have ret til rådgivning, som alle borgere har efter SEL § 10. Derudover vil de kunne visiteres til frivillige, individuelle specialundervisningsforløb som forslået via kompenserende specialundervisning efter Lov om Specialundervisning § 1 (kompenserende specialundervisning). For at kunne tilbyde borgere med autisme og/eller ADHD, der har været indlagt i psykiatrien, kompenserende specialundervisning vil det kræve, at målgruppen for kompenserende specialundervisning i Frederiksberg Kommune udvides betragteligt.

Et tilsvarende tilbud som "Herningmodellen" i Frederiksberg Kommune skønnes med betydelig usikkerhed at medføre en merudgift på socialområdet på i størrelsesordenen 850.000kr årligt. Der er således tale om en merudgift, der ikke kan finansieres indenfor Socialudvalgets økonomiske ramme. Se økonomiskøn i afsnit om økonomi nedenfor.

3. Opsamling

Opsamlende er det i dag forvaltningens praksis, at udskrivning til eget hjem efter hospitalsindlæggelse for borgere med psykiatriske diagnoser, herunder ASF og/eller ADHD, planlægges ud fra en helhedsorienteret tilgang, hvor den enkelte borger sikres en konkret, individuel vurdering i respekt for egne ønsker og hverdagsliv. Under forudsætning af borgerens samtykke planlægges og koordineres indsatserne gennem hele borgerens forløb gennem den integrerede psykiatriske arbejdsform fra indlæggelse på psykiatrisk afdeling til etablering af borgerens nye hverdagsliv og med inddragelse af de relevante afdelinger i kommunen. Det er sjældent ved udskrivelse fra psykiatrisk afdeling, at tilbud om undervisning eller arbejdsmarkedsrettede tilbud, der står lige for. Det er ofte praktisk støtte til mestring af hverdagen og forståelse af egne emotioner og reaktioner, der er det vigtigste efter udskrivning. Et behov der kan dækkes af borgerens støtte-kontaktperson og evt. tilbud om specialundervisning.

Den indsats, som fremgår af beslutningsforslag om frivillige, individualiserede specialundervisningstilbud til borgere med ASF og/eller ADHD, der er udskrevet fra psykiatrien, vil kræve en udvidelse af målgruppen for kompenserende specialundervisning under Lov om specialundervisning for voksne. Det er således en mulighed i forvaltningens praksis og tilbudsvifte på Frederiksberg, men ikke en fast praksis. Da der tages hånd om borgere fra målgruppen, der er udskrevet fra psykiatrien via den integrerede psykiatri med en helhedsorienteret indsats og med mulighed for visitation til specialundervisning målrettet borgere med ASF og/eller ADHD og på baggrund af den beregnede merudgift, anbefaler forvaltningen, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Hvis der er politisk ønske om at arbejde videre med forløb som beskrevet i forslaget, vil der være tale om økonomiske konsekvenser.

Forvaltningen har vurderet omkostningerne såfremt Frederiksberg Kommune skal tilbyde et lignende tilbud. Det skal pointeres, at der er tale om en foreløbig vurdering og at et mere præcist estimat, vil kræve en nærmere undersøgelse af både det eksisterende tilbud, og hvordan et lignende kan organiseres og tilrettelægges på Frederiksberg.

Med dette forbehold in mente, er det den umiddelbare vurdering, at et tilbud som i Herning Kommune kan gøres inden for rammerne af omkring 1-1,5 årsværk til for eksempel en psykiatrisk sygeplejerske. Et årsværk til en tilsvarende medarbejder (den psykiatriske sygeplejerske) vurderes at koste årligt 6-700.000 kr. inkl. overheadomkostninger. Der vil til tilbuddet være behov for en mindre lokalitet. Kan der ikke findes plads i tilknytning til et af kommunens eksisterende tilbud, vil der være behov for et mindre budget til leje og drift af lokaler. Det vurderes umiddelbart, at beløbe sig til anslået 150-200.000 kr. om året. Der kan være udgifter til etablering af lokalet. Disse kan ikke estimeres. Forvaltningen tager forbehold for ændringer i økonomiberegningen i takt med, at et eventuelt tilbud besluttet, og det endelige indhold af tilbuddet fastlægges.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 14. marts, Magistraten den 28. marts og Kommunalbestyrelsen den 25. april 2022.

Punkt 22: Socialudvalgets program for besøg og temadrøftelser 2022

00.15.00-A00-13-22

Resume

Program for besøg og temadrøftelser for Socialudvalget for 2022 forelægges til godkendelse.

Beslutning

Socialudvalget godkendte forslag til program for besøg og temadrøftelser for 2022.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget godkender forslag til program for besøg og temadrøftelser for 2022.

Sagsfremstilling

For at give Socialudvalget mulighed for at besøge institutioner og samarbejdspartnere, der hører under udvalgets område, planlægges der årligt en række temabesøg, temamøder, temadrøftelser mv. for udvalget. Hermed fremlægges forslag til aktivitetsprogram for 2022.

Programmet er tilrettelagt, så det giver udvalget en uddybende indsigt i de aktuelle temaer på udvalgets område, nationale tendenser og udfordringer samt centrale emner, som udvalget i øvrigt vil komme til at arbejde med. Der er ligeledes taget udgangspunkt i drøftelserne på udvalgets introseminar.

Forvaltningen vil være opmærksom på eventuelle behov for yderligere aktiviteter, der måtte opstå i løbet af året, ligesom afviklingen af de enkelte aktiviteter løbende vil blive afstemt med den generelle politiske aktivitetskalender. For så vidt angår forslag om studietur, som blev drøftet i forbindelse med Socialudvalgets introduktion den 27. januar 2022, afventes ind til videre beslutning på tværs af udvalg herom.

Forslag til program for besøg og temadrøftelser:

Dato	Tema- evt. bemærkninger	Sted	Indhold
1. kvartal 7.marts	Magneten - Center For Social Virksomhed	Magneten - Center For Social Virksomhed	Oplæg om indsatser på området og rundvisning på stedet
1. kvartal marts/april	Organisationstilpasning - Frederiksberg Kommunes Rusmiddelcenter (FKRC)	Rådhuset	Oplæg om baggrund og formål med organisationstilpasning af FKRC
2. kvartal 25. april	Masterplan for en by i balance	Boligområdet Stjernen og rundtur i øvrige boligsocialområder	Oplæg om indsatser på området (Sag behandles i SU den 2.maj)
2. kvartal 23. maj	Den Sociale Masterplan (DSM)	Bakkegården	Præsentation af DSM (Sag behandles i SU den 30.maj)
3. kvartal 12. september	Hjemløseindsatsen	Herbergerne Lærkehøj og Lindevangen, gadeplansindsatsen, Lioba og Finsenshave	Oplæg om hjemløseindsatsen og besøg på botilbud mm
4. kvartal	Botilbud til borgere med	Betty	Oplæg om indsatser på området og rundvisning

7. udviklingshæmning
november autisme mv.

på stedet

Desuden henledes opmærksomheden på følgende arrangementer i 2022, der kan være relevante for udvalgets medlemmer:

- Det årlige fællesmøde med gruppeformænd om Den Sociale Masterplan for det specialiserede socialområde for voksne (den 16. maj)
- Fællesmøde med Udsatterrådet (juni)
- Udsatterrådets udsattedag (september)

KL's konferencer

- KL's Rusmiddelkonference 2022 den 30. marts 2022
- KL: Social- og Sundhedspolitisk Forum den 24.-25. maj 2022.
- KL SOCIAL
- årlige konference den 23. november 2022

Tilmelding til større arrangementer, herunder KL-arrangementer, foregår i givet fald via Ledelsessekretariatet på Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet. Udvalget vil modtage uddybende information om arrangementerne, når forvaltningen har modtaget indbydelserne til de enkelte arrangementer.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 14. marts 2022.

Punkt 23: Forelæggelse af anlægsregnskaber på socialudvalgets område 2021

00.32.00-A00-2-22

Resume

I denne sag forelægges anlægsregnskaber for større anlægsprojekter på Socialudvalgets område, som lukkes i forbindelse med regnskabsafslutning 2021. Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning

Socialudvalget indstiller at anlægsregnskaberne vedrørende de afsluttede anlægsprojekter på udvalgets område godkendes.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Socialudvalget indstiller at anlægsregnskaberne vedrørende de afsluttede anlægsprojekter på udvalgets område godkendes.

Sagsfremstilling

Denne sag indeholder regnskabsforklaringer for de anlæg under Socialudvalgets område, som er afsluttet og lukket i 2021.

Dette sker i henhold til Frederiksberg Kommunes styringsregler, hvoraf det fremgår, at anlægsregnskaber med et forbrug på 2,0 mio. kr. eller derover, samt anlægsregnskaber med et forbrug på under 2,0 mio. kr. med en afvigelse på mere end 30 pct., forelægges i en særskilt sag til Kommunalbestyrelsen. På baggrund af disse kriterier forelægges hermed anlægsregnskaber vedrørende anlægsprojektet:

- Lauritz Sørensens Vej

Anlægsbevillingerne er flerårige, og det er hele perioden, der aflægges regnskab for. Regnskabsresultatet fremgår af tabel 1 nedenfor.

Tabel 1: Oversigt over afsluttede anlæg på Socialområdet

Anlægsprojekt (1.000 kr.)	U/I	Anlægsbevilling	Regnskab	Afvigelse	Bemærkning
ASU1301 -Lauritz Sørensens Vej	U	4.848	4.849	-1	Se nedenfor

Redegørelse for anlægsregnskabet vedrørende anlægsprojektet Lauritz Sørensens Vej

Anlægsprojektet omhandler istandsættelse af de boliger på Lauritz Sørensens Vej 29 - 123, der tidligere er blevet benyttet som beskyttede boliger, men som ved fraflytning skulle istandsættes for at kunne indgå som botilbudspladser i botilbuddet 'Lauritz Sørensens Vej'. Fraflytningen fra beskyttede boliger er sket ved frivillig fraflytning, og der udestår nu kun en enkelt bolig i boligrækken Lauritz Sørensens Vej 29 -123, som ikke er blevet en del af botilbuddet. Botilbuddet består således nu af 30 boliger, som tilbydes borgere som midlertidigt botilbud efter § 107 i serviceloven. I 2015 var en stor del af boligerne delvist eller helt istandsat til botilbud, og der udestod 11 boliger. I tiden siden er der således blevet udført istandsættelse af 10 boliger og delvis istandsættelse af et yderligere antal boliger. Istandsættelsen er sket i takt med, at beboerne flyttede ud.

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdets vurdering

Socialområdet vurderer, at anlægsprojektet er gennemført i overensstemmelse med de godkendte projektbeskrivelser og de godkendte bevillinger.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser. Der henvises til ovenstående redegørelse.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Socialudvalget 14. marts, Magistraten 28. marts og Kommunalbestyrelsen den 25. april

Bilag

Anlægsregnskab -Lauritz Sørensens Vej

Punkt 24: Status for implementering af handleplanen for Røgfri generation

00.00.00-A00-22-20

Resume

Kommunalbestyrelsen besluttede i 2019, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation i 2030. I den forbindelse blev der vedtaget en handleplan 2019-2020 og en ny rygepolitik, der trådte i kraft den 1. januar 2020. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser i handleplanen er placeret i de respektive fagudvalg samt i Magistraten. Indsatsen for Røgfri generation integreres fra 2022 i den nye udgave af Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik. Udvalget forelægges med denne sag en status for implementering af handleplanen til orientering.

Beslutning

Socialudvalget tog status på implementeringen af Røgfri Generation til efterretning.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget tager status på implementeringen af Røgfri Generation til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund

I forbindelse med budget 2019 besluttede partierne, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en Røgfri generation. Efterfølgende besluttede Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 (pkt. 140) en handleplan 2019-2020 for implementeringen, der involverer kommunen bredt; herunder udarbejdelse af en ny rygepolitik. Handleplanen trådte i kraft den 1. januar 2020.

Handleplanen består af i alt 21 indsatser og omfatter institutioner, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 %.

Den 1. januar 2021 trådte Lov om røgfri miljøer (rygeloven) i kraft. Det overordnede formål med loven er at sikre beskyttelse mod tobaksrøg. Loven har betydet, at flere af handleplanens indsatser nu er blevet obligatoriske på nationalt niveau.

Arbejdet hen imod en Røgfri generation er tæt forbundet med den kommunale sundhedspolitik og placeret under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget med dets initierende, sundhedsfremmende og tværgående rolle. Udvalget er løbende blevet orienteret om status over implementeringen af handleplanen (9. november 2019, pkt. 54. 20. januar 2020, pkt. 8. 30. november 2020, pkt. 60).

Status på implementering af de 21 indsatser

1. Røgfri skoledag på kommunale skoler

Siden 1. januar 2020 har de kommunale skoler indført røgfri skoledag. Det betyder, at hverken elever eller lærere må ryge i skoletiden. Projektet har givet midler til indkøb af aktivitetstilbud, der kan fremme en sund pausekultur.

Implementeringen af røgfri skoledag er forløbet tilfredsstillende. I de tilfælde, hvor elever har overtrådt forbuddet, har skolens ledelse håndteret det gennem dialog med elevernes forældre.

Det er SSP's vurdering, at færre elever samles tæt på skolernes matrikler for at ryge. Til trods herfor viser udskolingsundersøgelsen for 2020/2021, at flere elever i 9. klasse i Frederiksberg Kommune ryger dagligt eller ugentligt sammenlignet med udskolingsundersøgelsen for 2019/2020. Af dem ønsker 28 pct. at stoppe med at ryge. Der er derfor fortsat behov for skærpet opmærksomhed på rygning blandt eleverne, selvom der umiddelbart er færre elever, som ryger ved skolernes matrikler.

2. Røgfri institution hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen

Daginstitutioner har siden den 15. august 2007 været omfattet af Lov om røgfri miljøer, som indebærer, at de ansatte og forældre ikke må ryge på institutionernes område.

I august 2020 blev indførelsen af den Røgfrie arbejdsdag genbesøgt med kommunale og selvejende daginstitutioner. Ingen tilkendegav, at der var behov for yderligere indsatser.

Siden 1. januar 2020 har institutioner for børn og unge været røgfri. Både kommunale og selvejende. Der er sat skilte op med "Røgfrit område" på de fleste berørte matrikler, ligesom askebægre i byrummet tæt på de berørte institutioner er fjernet.

Alle institutioner på kultur- og fritidsområdet, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 procent – kommunale såvel som selvejende, der modtager kommunalt tilskud - blev i efteråret 2019 orienteret om den nye rygepolitik. Der er sat skilte op med ”Røgfrit område” på de fleste berørte matrikler, ligesom askebægre i byrummet tæt på de berørte institutioner er fjernet. Da Frederiksberg Svømmehal og Aveny-T’s nye væksthuse er under renovering hhv. opførelse, er der endnu ikke sat skilte op på disse. Skiltene forventes sat op i 2022.

I forhold til Familieafdelingens institutioner har der været fokus på at fastholde den eksisterende praksis gennem implementeringen af Loven om røgfri miljøer med særligt fokus på oplysning om tobakssurrogater. Tilbuddenes egne rygepolitikker er i den forbindelse blevet opdateret og implementeret i forhold til medarbejdere og børn, unge og familier.

Frederiksberg Kommunens beskæftigelsesenhed F86 oplever ingen udfordringer ved rygerestriktionerne. Rygeforbud respekteres generelt, og der har ikke været episoder, der ikke kunne håndteres ved en venlig henstilling. Opsætning af skiltning samt et cigaretaskøbægler lidt væk fra indgangen har betydet, at der ikke længere ryges ved hovedindgangen.

Mange af beboerne på de sociale tilbud Kollegiet og Bofællesskabet på Lauritz Sørensen Vej (LSV) ryger. Medarbejderne taler løbende med beboerne om rygning. Derudover er der et tæt samarbejde med Frederiksberg Sundhedscenter, som bl.a. har besøgt et beboermøde for at informere om rygestopkursus.

3. Røgfri forening – med børn og unge som væsentlig målgruppe

Alle folkeoplysende foreninger er orienteret om kommunens nye rygepolitik. I løbet af sommeren 2020 blev der desuden sat skilte op med ”Røgfrit område” på anlæg mv.

4. Røgfri arbejdsdag

Siden 1. januar 2020 har der været Røgfri arbejdsdag for institutioner, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 %. Indførelsen af Røgfri arbejdsdag har ikke givet anledning til problemer. I regi af MED-udvalgene arbejdes der på at udbrede Røgfri arbejdsdag for institutioner, som ikke er omfattet af handleplanen. Indførelse af Røgfri arbejdsdag i de institutioner, hvor det sker frivilligt, giver heller ikke anledning til problemer.

I forbindelse med indførelse af Røgfri arbejdsdag er der udbudt rygestopkurser i regi af Sundhedscentret. Der har været lav efterspørgsel på kurserne, hvorfor der ikke har været afholdt rygestopkurser i størstedelen af 2020 og 2021. Medarbejderne på de kommunale skoler har dog fortsat mulighed for at deltage i de rygestopkurser, der udbydes af Frederiksberg Kommune fra centralt hold.

5. Røgfri festival og andre arrangementer hvor der oppebæres kommunalt tilskud

Det oplyses i dag på hjemmesiden, i ansøgningsskabelon og tilsagnsbrev, at arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, og som modtager tilskud fra Kultur- og Fritidsudvalget, skal være røgfri.

6. Intet tilskud til arrangementer, der får tilskud fra tobaksindustrien

Det kommunale ansøgningsmateriale om tilskud til arrangementer er opdateret, så arrangørerne skal oplyse om, hvorvidt arrangementet er støttet af tobaksindustrien. I bekræftende fald vil arrangøren ikke blive bevilget tilskud fra Kultur- og Fritidsudvalget. Indtil videre har ingen aktører oplyst, at arrangementet er støttet af tobaksindustrien.

I forbindelse med kommunens egne udendørs arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, arbejdes der på, at der i kommunikationen fremadrettet bliver gjort opmærksom på, at Frederiksberg Kommune arbejder for en Røgfri generation, og at arrangementet derfor er røgfrit.

7. Røgfrie legepladser og motionspladser

Siden 2007 har det ikke været tilladt at ryge på området ved børneinstitutioner, der fortrinsvis optager børn og unge under 18 år. Skiltningen ved kommunens daginstitutioner samt på motionspladser er blevet opdateret og tydeliggjort, ligesom askebægre er fjernet.

Der er fortsat udfordringer med rygning på skolernes udendørsområder i aftentimerne trods bedre skiltning om forbud. SSP-medarbejderne går altid i dialog med personer, som ryger på områderne, når de møder dem under deres rundringer. SSP har et vedvarende fokus på, at der ikke ryges på skolernes udendørsområder.

8. Røgfrie omgivelser omkring særlige kommunale institutioner

Indsatsen omfatter de institutioner på kultur- og fritidsområdet, som ikke har børn og unge som primær målgruppe, og som derfor ikke er indeholdt i indsats 2. Konkret betyder det, at Frederiksbergmuseerne, Borgen og Metronomen skal indføre røgfrihed i deres respektive udearealer. Indsatsen er implementeret ved, at der på de berørte institutioner er opsat skiltning om, at der ikke må ryges på området.

9. Dialog om røg i børnefamilier

Sundhedstjenesten, Tandplejen og Børn- og Ungelægen har skærpet fokus på røg og tager dialog med familierne. I Sundhedsplejen tages rygning op med alle nye forældre i forbindelse med sundhedsplejens første besøg i hjemmet. Derudover spørges der til røg i hjemmet og om passiv rygning i forbindelse med den årlige indskolingsundersøgelse, som gennemføres i 0. klasse.

Tandplejen har fokus på brugen og skadevirkningerne af snus og tobak, når der foretages klasseundervisning på 7. og 9. klassetrin. Derudover taler tandplejen med den enkelte unge/barn om snus og tobak i forbindelse med individuelle undersøgelses- og behandlingsforløb. På grund af Covid-19 har tandplejen i en periode været nødt til at foretage en prioritering af opgaver. Tandplejen har derfor ikke gennemført undervisning af 7. og 9. klasser i den seneste periode. Det forventes, at undervisningen bliver genoptaget i 2022.

Børne- og ungelægen spørger alle elever i 9. klasse om rygning i forbindelse med udskolingsundersøgelsen. Lægen taler med de unge, der ryger, om skadevirkninger m.v., og der tilbydes hjælp til rygestop, der sker via app'en X-hale (Kræftens bekæmpelse og Sundhedsstyrelsen).

Udskolingsundersøgelsen blev for skoleåret 2020/21 gennemført digitalt på grund af hjemsendelser under corona. Derfor har Børn- og Ungelægen ikke haft mulighed for at have individuelle samtaler med alle elever i 9. klasse. Ved udskolingsundersøgelsen i skoleåret 2021/22 vil rygning igen blive taget op ved samtalerne.

10. Røgfri skoledag på private skoler og efterskoler

Siden 1. januar 2021 har alle grundskoler, kostskoler og efterskoler været underlagt et lovkrav om at sikre en Røgfri skoledag. I den forbindelse sendte Frederiksberg Kommune en mail til alle private skoler og efterskolen med tilbud om sparring på baggrund af de erfaringer, som Frederiksberg Kommune har fået gennem indførelse af Røgfri skoledag på de kommunale skoler. Der er ingen af de private skoler, som har benyttet sig af tilbuddet.

11. Røgfri institution for børn/unge i private institutioner

Private daginstitutioner, som Kommunalbestyrelsen har godkendt, er forpligtet af Kommunalbestyrelsens beslutning til at indføre Røgfri arbejdsdag. Børne- og Ungeområdet har tilskrevet de private institutionerne og opfordret dem til at blive røgfri og drøfte dette i bestyrelsen og MED-organisationen.

Spørgsmålet om røgfrihed på døgninstitutioner og anbringelsessteder, der tjener som den unges bolig, er reguleret af Lov om røgfri miljøer. Det betyder, at der ikke må ryges på fællesarealer men kun på eget værelse. Institutionerne er orienteret om Kommunalbestyrelsens beslutning, og reglerne er præciseret og implementeret.

12. Røgfri Campus (Ungdomsuddannelser)

Med den nye rygelov har rygning i skoletiden været forbudt siden 1. august 2021. Forinden havde 5 ud af 10 af Frederiksbergs ungdomsuddannelser været i gang med at indføre Røgfri skoletid før tidsfristen. For at understøtte skolerne er der bl.a. udviklet en pjece med samtaleråd i forbindelse med indførelsen af Røgfri skoletid og afholdt bilaterale møder med uddannelserne i "Partnerskabet om bedre trivsel og sundhed blandt unge". Nogle uddannelser har uddannet nøglepersoner til at kunne varetage korte samtaler om tobak, hvilket anbefales af Sundhedsstyrelsen i stedet for rygestopkurser.

13. Mindre synlige tobaksvarer i butikkerne og kioskerne

I 2020 besøgte SSP og lokalpolitiet detailhandlerne tæt på skoler for at sikre, at butikkerne overholder reglen med skiltning om aldersgrænse vedr. salg af alkohol og tobak. Ifølge den nye rygelov skærpes butikkernes overholdelse af aldersgrænse for salg af tobak.

14. Røgfri ikke-kommunale arbejdspladser på Frederiksberg

Handleplanen for Røgfri generation og indførelse af Røgfri arbejdspladser blev drøftet i Erhvervsrådet i januar 2021.

15. Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for køb af tobak

I begyndelsen af 2020 besøgte SSP sammen med lokalpolitiet kiosker, som ligger tæt på klubber og skoler, for at gøre opmærksom på overholdelse af aldersgrænsen for salg af tobak. Da der fortsat er udfordringer med, at en del kiosker sælger tobak til unge under 18 år, har SSP været i dialog med politiet om forskellige handlemuligheder. Derudover har SSP opfordret skoler, forældre, elever, m.fl. til at kontakte politiet, når de bliver opmærksomme på butikker, der sælger tobak til mindreårige.

16. Praktiserende læger tager dialog med familier, hvor der er børn i hjemmet

KLU (Kommunalt Lægeligt Udvalg) har drøftet Røgfri generation. Lægerne bakker op om kommunens målsætning ved at tale om røg i børnefamilier, hvor forældrene er rygere.

17. Medlemskab af partnerskabet 'Røgfri fremtid'

I 2017 etablerede Kræftens Bekæmpelse og Trygfondet et partnerskab for at fremme, at ingen børn og unge ryger i 2030, og at kun 5 % af de voksne er rygere. Frederiksberg Kommune har været en del af partnerskabet Røgfri Fremtid siden 2019.

18. Koordineret og sammenhængende tværgående indsats; herunder information

Organisatorisk er der nedsat en tværgående arbejdsgruppe i kommunen, der understøtter, at handleplanen implementeres. Gruppen har koordineret initiativer under handleplanen samt sikret et højt informationsniveau på tværs af kommunen.

19. Koordinering af opfølgende indsatser i form af rygestoptilbud til borgere og medarbejdere

Der er løbende blevet afholdt rygestopkurser for medarbejdere og borgere.

20. Styrket undervisningstilbud på mellemtrinnet og udskolingen i folkeskolerne: Systematiske tobaksforebyggende indsatser

Skolerne afholder årligt et obligatorisk undervisningsforløb for 7. klassetrin vedrørende de sundhedsmæssige konsekvenser af rygning. Grundet corona-restriktioner kan der dog være skoler, som har haft udfordringer med at afholde det obligatoriske forløb i skoleårene 2019/2020 og 2020/2021. Derudover har SSP lavet rygeforebyggende forløb på tre skoler.

Hvert år afholder SSP obligatoriske forældremøder på 7. klassetrin, hvor rygning blandt andet indgår. Fra skoleåret 2021/2022 afholdes forældremøderne af SSP-lærere.

21. Erfaringsudveksling, netværk af ledere og medarbejdere fra kommunen og samarbejdspartnere

Der har været afholdt et indledende temamøde (kickoff) og løbende været dialog mellem repræsentanter fra projektet og kommunale institutioner m.v.

Opsummering

Forvaltningen vurderer, at handleplanen for Røgfri generation er fuldt implementeret. Udskolingsundersøgelsen for 2020/2021 viser imidlertid, at flere elever i 9. ryger dagligt eller ugentligt sammenlignet med udskolingsundersøgelsen for 2019/2020. Dertil kommer, at brug af snus og andre nikotinprodukter er tiltagende. Der er derfor fortsat behov for skærpet opmærksomhed på rygning blandt børn og unge.

Røgfri generation skal ses i sammenhæng med mål nr. 11 i Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik (2019-2022) - "Færre unge skal begynde at ryge". Dette er også basismålet for Røgfri generation. Da Røgfri generation og Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik hænger sammen, har Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i 2020 besluttet, at Røgfri generation skal integreres i den nye udgave af Frederiksberg Kommunens Sundhedspolitik og opfølgningen herpå (SFU 30. november 2020, pkt. 60).

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 7. marts 2022.

Til orientering i Magistraten, og relevante fagudvalg den 14. marts eller den 28. marts 2022.

Historik

Indstilling 7. marts 2022, pkt. 8:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. tager status for implementeringen af handleplanen for Røgfri generation til efterretning og
2. sender sagen til orientering i Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Magistraten, Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget, Socialudvalget og Undervisningsudvalget.

Beslutning fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 2022-25, 7. marts 2022, pkt. 8:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. tog status for implementeringen af handleplanen for Røgfri generation til efterretning og
2. sendte sagen til orientering i Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Magistraten, Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget, Socialudvalget og Undervisningsudvalget.

Bilag

Bilag 1 Røgfri generation. Handleplan 2019-2020.

Punkt 25: Status for implementering af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom

29.09.00-G01-82-20

Resume

Kommunalbestyrelsen godkendte den 17. maj 2021 (pkt. 184) 'Handleplan for Rusansvarlig Ungdom'. Handleplanen består af i alt 22 indsatser, der forventes implementeret ultimo 2022. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser i handleplanen er placeret i de respektive fagudvalg. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget forelægges med denne sag en status for implementering af handleplanen til orientering.

Beslutning

Socialudvalget tog status på implementeringen af Rusansvarlig Ungdom til efterretning.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget tager status på implementeringen af Rusansvarlig Ungdom til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget besluttede i august 2019 (Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 12. august 2019, pkt. 64) at afsætte midler fra udvalgets pulje til arbejdet med unge og alkohol. På et temamøde om Sund Ungekultur på Frederiksberg (Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 15. juni 2020) drøftede udvalget de overordnede ønsker til en Rusansvarlig Ungdom og en opbakning til en fokuseret indsats. Der var en bred enighed om, at tiden var moden til at drøfte unges forbrug af alkohol og rusmidler.

På den baggrund besluttede Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i oktober 2020 (Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 26. oktober 2020, pkt. 48), at der skulle udarbejdes en handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg. Baggrund for beslutningen var, at Udskolingsundersøgelsen for 2019/2020 viste, at de unges alkoholforbrug på Frederiksberg var markant højere og tidligere forekommende end i resten af Danmark.

Arbejdet med handleplanen er tæt forbundet med den kommunale sundhedspolitik og er placeret under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget med dets initierende, sundhedsfremmende og tværgående rolle. Handleplanen for Rusansvarlig Ungdom er udarbejdet med inddragelse af relevante fagudvalg og høringsparter gennem hele processen.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 17. maj (pkt. 184) 'Handleplan for Rusansvarlig Ungdom'. Handleplanen består af i alt 22 indsatser, der forventes implementeret ultimo 2022. Nærværende sag er den første status på implementeringen af handleplanen.

Indsatser i Rusansvarlig Ungdom

Handleplanens 22 indsatser er inddelt i 10 primære indsatser, 11 dialogbaserede indsatser og 1 kommunikationsindsats.

De primære indsatser er indsatser på områder, hvor kommunen har myndighed til selv at sætte reglerne. De dialogbaserede indsatser er indsatser rettet mod andre sektorer, som er uden for det kommunale myndighedsområde, og derfor vil basere sig på dialog – for eksempel med udgangspunkt i erfaringer fra de primære indsatser. Kommunikationsindsatsen er en bred indsats, som skal bidrage til implementeringen af de øvrige indsatser.

Samlet status på implementering af Rusansvarlig Ungdom

Organiseringen omkring implementeringen af Rusansvarlig Ungdom tager afsæt i de gode erfaringer med indsatsen om Røgfri Generation.

Implementeringen af de enkelte indsatser er placeret på de respektive fagudvalgs områder. Hvilke fagudvalg, der er koblet op på de enkelte indsatser, fremgår af Tabel 1 i afsnittet 'Status på implementering af de enkelte indsatser'. På grund af handleplanens tværgående karakter sker implementeringen gennem en projektgruppe med repræsentation på tværs af relevante områder, herunder Frederiksberg Sundhedscenter, Sundhedsplejen, Skoleafdelingen, SSP, Familieafdelingen, Socialafdelingen og Kultur- og Fritidsafdelingen. Projektgruppen har jævnligt holdt møder i 2. halvår af 2021, hvilket fortsætter i 2022.

Implementeringen af indsatserne bliver finansieret inden for de enkelte områdes eksisterende økonomiske ramme. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget besluttede i forbindelse med udmøntningen af udvalgets 2021-pulje til forebyggelsesinitiativer (17. august 2020, pkt. 41), at disponere 600.000 kr. til projektledelse og udvikling af en tværgående handleplan og initiativer i forlængelse deraf, samt kommunikation, temamøder mv. Kommunalbestyrelsen godkendte den 6. december 2021 (pkt. 392), at 150.000 kr. af beløbet blev overført til 2022. Dette betyder, at der i 2022 er prioriteret hhv. 100.000 kr. til projektledelse og 50.000 kr. til at understøtte forskellige aktiviteter i løbet af året. Fra 2023 er der ikke yderligere økonomiske midler prioriteret til implementeringen af indsatserne.

Forvaltningen vurderer, at implementeringen af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom er godt undervejs. Dog er der stor forskel på, hvor langt de enkelte indsatser er kommet, siden handleplanen blev godkendt. Dette skyldes blandt andet en udfordring med de dialogbaserede indsatser, hvor kommunen ikke har mulighed for direkte at regulere og fastsætte rammer for de unges brug af alkohol og rusmidler, men kun kan indgå samarbejde og gå i dialog med aktørerne. Dertil er budskabet om alkohol og rusmidler mindre sort/hvid end i indsatsen om Røgfri Generation, og de unges brug af alkohol og rusmidler er viklet ind i deres sociale liv og ungdomskultur i et andet omfang end tobak er. Foreløbigt vurderer forvaltningen, at ungdomsuddannelserne ikke er helt så modne til at bakke op om den ambitiøse dagsorden, der ligger i Rusansvarlig Ungdom, men forvaltningen vil følge løbende op i regi af eksisterende partnerskaber med uddannelsesinstitutionerne og tilpasse indsatserne for at komme nærmere målene med handleplanen for Rusansvarlig Ungdom.

Med hensyn til indsats 8 og 9 har der været svingende opbakning, formentlig af hensyn til de erhvervsdrivende i kommunen, der kan blive påvirket. Indsats 8 omhandler et supplement til restaurationsplanen med et forebyggende sigte i forholdt til unge og rusmidler, mens indsats 9 består af, at der skal være en sundhedsfaglig repræsentant fra forvaltningen i Bevillingsnævnet. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget bedes drøfte, hvorvidt forvaltningen skal gå aktivt videre med indsats 8 og 9 eller om kommunen fortsat skal forholde sig afventende.

Implementeringen af handleplanen har desuden i 2021 været udfordret af nedlukninger og hjemsendelse som følge af covid-19-pandemien, som har besværliggjort gennemførelsen af forskellige aktiviteter og møder både internt og eksternt i kommunen.

Rusansvarlig Ungdom skal ses i sammenhæng med mål nr. 11 i Frederiksberg Kommunes nuværende Sundhedspolitik (2019-2022) – ”Flere unge skal leve sundere. Blandt andet skal de unge begynde at drikke alkohol senere, og de skal drikke mindre, og færre skal begynde at ryge, bruge hash eller andre stoffer eller dyrke usikker sex”. Da Rusansvarlig Ungdom og Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik hænger sammen bør Sundheds- og Forebyggelsesudvalget overveje, hvordan Rusansvarlig Ungdom kan blive en del af Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik og opfølgningen herpå.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget vil få en ny status for implementeringen forelagt primo 2023.

Status på implementering af de enkelte indsatser

Der er blevet gjort status på indsatserne i starten af februar 2022. Bogstavet efter indsatsnummeret angiver om indsatsen er en primær (A), dialogbaseret (B) eller en kommunikativ indsats (C). En nærmere beskrivelse af indsatserne fremgår af bilag 1, Handleplan for Rusansvarlig Ungdom.

Tabel 1. Status på indsatserne

Forkortelser for politiske udvalg: SFU=Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, UU=Undervisningsudvalget, BU=Børneudvalget, SU=Socialudvalget, AVU=Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, MAG=Magistraten, KB=Kommunalbestyrelsen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 7. marts 2022

Magistraten, Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget og Socialudvalget den 14. marts 2022

Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Undervisningsudvalget den 28. marts 2022.

Historik

Indstilling 7. marts 2022, pkt. 9:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. tager status for implementeringen af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom til efterretning
2. drøfter hvorvidt forvaltningen skal gå aktivt videre med indsats 8 og 9, og
3. sender sagen til orientering i Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget, Undervisningsudvalget og Magistraten.

Beslutning fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 2022-25, 7. marts 2022, pkt. 9:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. tog status for implementeringen af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom til efterretning,
2. besluttede, at forvaltningen henvender sig til det nye bevillingsnævn og anbefaler, at bevillingsnævnet benytter sig af tilforordnede med særlige kompetencer på sundhedsområdet, politi og brancheforening i deres arbejde, herunder særligt lytter til tilforordnede næste gang bevillingsnævnet skal revidere bevillingsplanen, og
3. sendte sagen til orientering i Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget, Undervisningsudvalget og Magistraten

Bilag

Bilag 1. Handleplan for Rusansvarlig Ungdom

Punkt 26: Bevillingsændringer som følge af nye udvalg

00.01.00-A21-2-21

Resume

Sagen omhandler de bevillingsmæssige ændringer som følger af den nye udvalgsstruktur efter valget.

Beslutning

Socialudvalget tog bevillingsændringerne til efterretning.

Indstilling

Direktionen indstiller,

- At bevillingsændringerne beskrevet i sagens økonomiafsnit godkendes
- At ændringerne forelægges relevante fagudvalg til orientering og eventuelle bemærkninger

Sagsfremstilling

På mødet d. 13. december 2021 tiltrådte kommunalbestyrelsen forslag til ny styrelsesvedtægt for den kommende valgperiode. Med den nye styrelsesvedtægt sker en række ændringer på de stående udvalg. Bolig- og Ejendomsudvalget samt By- og Miljøudvalget nedlægges, der oprettes et Klima-, Plan- og Boligudvalg, et Miljø- Bynatur- og Mobilitetsudvalg samt et By- og Erhvervsstrategisk udvalg. Når udvalg oprettes, ændres eller nedlægges skal det vedtages hvilke budgetter og bevillinger, der hører til de enkelte udvalg. Med denne sag indstilles forslag til hvilke bevillinger de nye udvalg skal have, ligesom der som konsekvens af de nye udvalg foreslås en mindre opgaveforskydning mellem de eksisterende stående udvalg.

Når den nye bevillingsstruktur er tiltrådt implementeres ændringerne i kommunens økonomisystem (prisme), og der udarbejdes budgetbemærkninger vedrørende budget 2022 opdateret til den nye bevillingsstruktur.

Økonomi

Forvaltningen har gennemgået de nuværende udvalgsbevillinger med henblik på omfordeling af budgettet på baggrund af den nye styrelsesvedtægt. Forslag til ny bevillingsstruktur inkl. bevillingsniveauer fremgår i sin helhed af bilag 1. I bilaget fremgår ligeledes bevillingsniveauerne, som er bestemmende for, hvem der kan træffe beslutning om at omdisponere midler på tværs af niveauer. Her gælder følgende:

- Områdedirektøren kan omdisponere midler mellem opgaver under samme aktivitet
- Udvalget kan omdisponere midler mellem aktiviteter under samme udvalg
- Kommunalbestyrelsen kan omdisponere midler mellem udvalg

Bevillinger på nye udvalg

Klima-, Plan- og Boligudvalget

Det nye Klima-, Plan- og Boligudvalg overtager bevillingsstruktur og bevillinger fra det tidligere Bolig- og Ejendomsudvalg, som nedlægges. Den foreslåede bevillingsstruktur fremgår af tabel 1

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget

Det nye Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalg overtager bevillingsstruktur og bevillinger fra det tidligere By- og Miljøudvalg, som nedlægges. Den foreslåede bevillingsstruktur for både det skatte- og brugerfinansierede område fremgår af tabel 2.

På anlægssiden overtager Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget alle det tidligere By- og Miljøudvalgs projekter, på nær ABM1726 Udvikling af Frederiksberg Hospitalsområde, som flyttes til By- og Erhvervsstrategisk udvalg.

By- og Erhvervsstrategisk Udvalg

By- og Erhvervsstrategisk Udvalg varetager kommuneplanstrategi samt udviklingsarbejde for større byudviklingsprojekter, samt den strategiske kobling mellem byens og erhvervenes udvikling, mens de konkrete kommunale opgaver og budgetter er forankret under andre fagudvalg. Det foreslås, at der oprettes en enkelt opgave under udvalget ved navn 1100 Planlægning, udvikling og strategi. Opgaven vil ikke have noget budget i 2022, men er relevant i

det omfang, der i fremtiden gives bevillinger til udvalget. Da udvalget ikke har et driftsbudget, vil der ikke blive afholdt et særskilt oplæg om udvalgets økonomi ved de forventede regnskaber. Udvalget vil stadig få forventede regnskaber til orientering i udvalget. By- og Erhvervsstrategisk Udvalgs bevillingsstruktur fremgår af tabel 3.

På anlægssiden flyttes anlæg vedr. hospitalsgrunden og bispeengsbuen til By- og Erhvervsstrategisk udvalg, da de vedrører strategier og forundersøgelser. Af disse er det kun ABM1726 Udvikling af Frederiksberg hospitalsområde, hvor der er afsat rådighedsbeløb i 2022.

Øvrige opgaveforskydninger

Erhverv

Det indstilles, at erhvervsindsatsen udskilles fra opgaven 0130 Erhverv og flyttes til Arbejdsmarkeds- Vækst- og Uddannelsesudvalget under en ny aktivitet og opgave (094 Erhverv m.v. samt 0940 Erhverv). Under magistratens område omdøbes opgaven 0130 til Råden over vej og vil fremover bruges til at oppebære kommunens indtægter fra råden over vejarealer. Budgettet til erhvervsindsatsen samt ny og gammel placering fremgår af tabel 4.

Midlertidig boligindplacering af flygtninge

Det indstilles at midlertidig boligindplacering af flygtninge flyttes fra Socialudvalget til Arbejdsmarkeds-, Vækst og Uddannelsesudvalget. Budgettet dækker over udgifter til velkomst/delebolig-værterne, som er ansat i center for integration i arbejdsmarkedsafdelingen. Budgettet foreslås derfor overført til en ny politisk opgave under 092 Integrationsområdet. Budgettet samt placering i bevillingsstrukturen fremgår af tabel 5.

Personlige tillæg og helbredstillæg

Det indstilles at personlige tillæg og helbredstillæg flyttes fra Socialudvalget til Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget. Budgettet dækker over udgifter til tandbehandling, medicin m.v. til førtidspensionister og pensionister. Den tilsvarende ordning for kontanthjælpsmodtagere m.v. er bevillingsmæssigt placeret i AVUU, hvorfor det vil give mening at samle det hele under et udvalg. Budgettet foreslås derfor overført til opgaven 0913 Førtidspensioner, som er en eksisterende opgave under AVUU. Budgettet samt ny og gammel placering fremgår af tabel 6.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten og kommunalbestyrelsen.

Klima-, Plan- og Boligudvalget, By- og Erhvervsstrategisk Udvalg, Socialudvalget, Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget til orientering mv.

Bilag

Bilag 1 Oversigt over bevillingsniveauer

Punkt 27: Lukket

00.00.00-P35-1-18